

AFGØRELSER

KOMMISSIONENS AFGØRELSE (EU) 2018/1498

af 21. december 2017

om statsstøtte og foranstaltningerne SA.38613 (2016/C) (ex 2015/NN) gennemført af Italien for Ilva S.p.A. in Amministrazione Straordinaria

(meddelt under nummer C(2017) 8391)

(Kun den italienske udgave er autentisk)

(EØS-relevant tekst)

EUROPA-KOMMISSIONEN HAR —

under henvisning til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde og navnlig artikel 108, stk. 2, første afsnit,

under henvisning til aftalen om Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde, særlig artikel 62, stk. 1, litra a),

under henvisning til opfordringen til interesserede parter til at fremsætte bemærkninger i henhold til ovennævnte bestemmelser ⁽¹⁾ og under henvisning til deres bemærkninger,

ud fra følgende betragtninger:

1. SAGSFORLØB

- (1) Efter to formelle klager indgivet den 11. og 14. april 2014 af konkurrenter (som ikke ønsker deres identitet afsløret) indledte Kommissionen en indledende undersøgelse vedrørende påståede støtteforanstaltninger til fordel for den italienske stålproducent Ilva S.p.A. in Amministrazione Straordinaria (»Ilva«). Wirtschaftsvereinigung Stahl (den tyske stålsammenslutning, »WV Stahl«) og Eurofer (European Steel Association) indgav også en formel klage henholdsvis den 10. april 2015 og den 24. juni 2015. Disse klagere blev den 25. juni 2015 støttet af British Steel Association.
- (2) Ved brev af 20. januar 2016 meddelte Kommissionen Italien, at den havde besluttet at indlede proceduren efter artikel 108, stk. 2, i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (»TEUF«) over for fire støtteforanstaltninger til fordel for Ilva. Ved brev af 13. maj 2016 underrettede Kommissionen Italien om udvidelsen af denne procedure til en femte støtteforanstaltning.
- (3) Kommissionens afgørelse om at indlede den formelle undersøgelsesprocedure (»indledningsafgørelsen«) og Kommissionens afgørelse om at udvide denne procedure til en femte foranstaltning (»afgørelsen om udvidelse«) blev offentliggjort i *Den Europæiske Unions Tidende* ⁽²⁾. Kommissionen opfordrede interesserede parter til at fremsætte deres bemærkninger til foranstaltningerne.
- (4) Italien fremsatte bemærkninger til indledningsafgørelsen og afgørelsen om udvidelse ved breve af 3. marts og 26. juli 2016.
- (5) Kommissionen modtog også bemærkninger fra interesserede parter. Den videresendte disse bemærkninger til Italien, som fik lejlighed til at reagere på dem. Italiens bemærkninger blev modtaget ved brev af 29. juli 2016.
- (6) Kommissionen anmodede Italien om yderligere oplysninger ved breve af 24. februar 2016, 4. maj 2016, 30. september 2016, 1. februar 2017 og 8. september 2017. Italien svarede på disse anmodninger om oplysninger den 10. marts 2016, 13. maj 2016, 8. november 2016, 10. marts 2017 og 16. oktober 2017.
- (7) Efter at være blevet underrettet om Italiens beslutning om at udbyde Ilvas aktiver til salg anmodede Kommissionen Italien om at udpege en uafhængig tilsynsadministrator, hvis rolle har været at rapportere til Kommissionen om tilrettelæggelse og gennemførelse af salgsprocessen. Tilsynsadministratoren sendte rapporter til Kommissionen den 15. juni 2016, 3. oktober 2016, 13. og 14. december 2016, 1. februar 2017, 22. februar 2017, 30. juni 2017 og fremsendte sin endelige rapport om salgsprocessen den 20. juli 2017. De italienske myndigheder underrettede også Kommissionen om resultatet af udbudsprocessen ved brev af 7. juni 2017 og fremsendte yderligere oplysninger om salgsprocessen den 24. juli 2017.

⁽¹⁾ EUT C 142 af 22.4.2016, s. 37, og EUT C 241 af 1.7.2016, s. 12.

⁽²⁾ Se fodnote 1.

2. BESKRIVELSE

2.1. Støttemodtageren

- (8) Ilva er en af Europas største stålproducenter, som beskæftiger sig med produktion, forarbejdning og salg af produkter af kulstofstål bl.a. gennem forvaltning af industrielle virksomheder af national strategisk interesse, jf. artikel 1 i lovdekret nr. 207 af 3. december 2012 som ændret ved lov nr. 231 af 24. december 2012 (»lovdekret nr. 207/2012«). Virksomheden har været ejet af Riva-familien siden 1996 og var tidligere under den italienske stats kontrol ved Istituto per la Ricostruzione Industriale (»IRI«). I 2016 beskæftigede Ilva 14 000 personer, heraf ca. 11 000 ved dens primære produktionsanlæg i Taranto (Puglia-regionen). Ilva har også andre produktionsanlæg i Italien og kommercielle anlæg i Frankrig, Tunesien og Grækenland.
- (9) Ilva fremstiller produkter af kulstofstål, som er opført på listen over produkter, som definerer stålsektoren som fastsat i bilag IV til retningslinjerne for statsstøtte med regionalt sigte for 2014-2020, litra a)-e) ⁽³⁾.
- (10) Med en årlig produktionskapacitet på [...] ^(*) ton tegner Ilvas fabrik i Taranto sig for ca. 9,8 % af EU's samlede kapacitet til produktion af kulstofstål ⁽⁴⁾. Under de nuværende ekstraordinære administrations- og miljøbegrænsninger har Ilva kørt på [...] af sin nominelle kapacitet (tre ovne i drift ud af fem). Virksomheden producerede 5,8 mio. ton kulstofstål i 2016 ⁽⁵⁾ svarende til ca. 65 % af den italienske og ca. 7 % af EU's kulstofstålproduktion. Ilva sælger primært i Italien ([...]) og derefter i andre europæiske lande ([...]) og tredjelande ([...]) ⁽⁶⁾.
- (11) Taranto-området, hvor Ilva har sit primære produktionsanlæg, er stærkt forurenet. Prøver har vist kraftig forurening af luft, jord, overfladevand og grundvand såvel på Ilvas fabrik som i de nærliggende beboede områder i byen Taranto med alvorlige følger for menneskers sundhed og miljøet ⁽⁷⁾. Ilva og virksomhedens hovedaktionærer og tidligere ledelse er blevet tiltalt i Italien for en påstået miljøkatastrofe ⁽⁸⁾. Ilva er også midtpunktet for en overtrædelsesprocedure, som Kommissionen har indledt mod Italien ⁽⁹⁾. Efter to åbningsskrivelser ⁽¹⁰⁾, sendte Kommissionen den 16. oktober 2014 en begrundet udtalelse (»den begrundede udtalelse«) til Italien for overtrædelse af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2008/1/EF ⁽¹¹⁾ og Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2010/75/EU ⁽¹²⁾, som fastlægger regler for medlemsstaterne i forbindelse med udstedelse af miljøtilladelser til industrianlæg.
- (12) Midt i dette miljøproblem måtte Ilvas tidligere ledelse træde tilbage fra selskabets drift og blev i juni 2013 erstattet af en statsudnævnt særlig kommissær ⁽¹³⁾. Den ekstraordinære kommissærs mandat var at sikre fortsættelsen af den industrielle aktivitet og samtidig bruge virksomhedens ressourcer til at dække omkostningerne til de sundheds- og miljøskader, som var forårsaget af tidligere overtrædelser af Ilvas miljøgodkendelse. I denne forbindelse godkendte ministerrådet den 14. marts 2014 en »miljøplan«, der var beregnet til at forebygge forurening og opgradere fabrikken i overensstemmelse med miljøgodkendelsen ⁽¹⁴⁾. I henhold til denne plan var de samlede omkostninger til de investeringer, der var nødvendige for at bringe fabrikken i Taranto i overensstemmelse med kravene i miljøgodkendelsen i 2014, [...] EUR.
- (13) I betragtning af Ilvas tiltagende skrøbelige finansielle situation vedtog den italienske regering den 5. januar 2015 lovdekret nr. 1/2015, hvorved der blev indført en ad hoc-konkursprocedure for Ilva. Denne ad hoc-procedure blev udarbejdet med udgangspunkt i den såkaldte Marzano-lov, en særlig konkurslovgivning om en ekstraordinær

⁽³⁾ EUT C 209 af 23.7.2013, s. 1.

^(*) [...] fortrolige oplysninger.

⁽⁴⁾ Skøn over produktionskapaciteten af Ilva og Eurofer.

⁽⁵⁾ I henhold til præsentationen af Ilvas ekstraordinære kommissærer i det italienske deputeretkammer den 10. januar 2017: <http://www.gruppoilva.com/it/media/media/comunicazioni-dei-commissari>.

⁽⁶⁾ Ifølge Ilvas interne data for 2015.

⁽⁷⁾ Se http://europa.eu/rapid/press-release_IP-14-1151_en.htm.

⁽⁸⁾ Strafferetlig procedure nr. 938/2010 R.G.

⁽⁹⁾ Overtrædelsesprocedure nr. 2013/2177.

⁽¹⁰⁾ I september 2013 og i april 2014.

⁽¹¹⁾ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2008/1/EF af 15. januar 2008 om integreret forebyggelse og bekæmpelse af forurening (EUT L 24 af 29.1.2008, s. 8).

⁽¹²⁾ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2010/75/EU af 24. november 2010 om industrielle emissioner (EUT L 334 af 17.12.2010, s. 17).

⁽¹³⁾ Baseret på lovdekret nr. 61/2013 af 4. juni 2013, som blev ophøjet til lov nr. 89/2013 af 3. august 2013. Lov nr. 89/2013 blev yderligere ændret den 10. december 2013 af artikel 7 i lovdekret nr. 136/2013, ophøjet til lov nr. 6/2014 af 6. februar 2014.

⁽¹⁴⁾ Det italienske lovtidende nr. 105 af 8. maj 2014, som er tilgængelig på: <http://www.gazzettaufficiale.it/eli/id/2014/05/08/14A03637/sg>.

administrationsordning for store, kriseramte virksomheder, som har fået overdraget vigtige offentlige tjenester. Som følge deraf erklærede retten i Milano den 30. januar 2015 Ilva konkurs ⁽¹⁵⁾. Den samlede gæld lød i henhold til konkurserklæringen på 2,9 mia. EUR. Regeringen udpegede tre ekstraordinære kommissærer til at lede virksomheden. Lovdekret nr. 1/2015 blev ophøjet til lov nr. 20/2015 den 3. marts 2015 med ændringer ⁽¹⁶⁾.

- (14) Den 4. december 2015 underrettede de italienske myndigheder Kommissionen om vedtagelsen samme dag af lovdekret nr. 191/2015 med titlen »Disposizioni urgenti per la cessione a terzi dei complessi aziendali del Gruppo Ilva«. Lovdekretet blev ophøjet til lov nr. 13/2016 den 1. februar 2016 med ændringer ⁽¹⁷⁾. Artikel 1 i lovdekretet foreskriver salg af Ilvas aktiver gennem en åben og ikkediskriminerende procedure senest den 30. juni 2016 for at sikre, at den tidligere virksomhed ophører. Den 5. januar 2016 offentliggjorde Ilvas ekstraordinære kommissærer en indkaldelse af interessetilkendegivelser i forbindelse med overdragelse af virksomheder, der ejes af Ilva og andre virksomheder i samme koncern. 25 interesserede parter blev accepteret i den foreløbige due diligence-fase, hvorefter der blev dannet købskonsortier med henblik på afgivelse af formelle tilbud inden den 30. juni 2016. Den 30. juni 2016 blev to tilbudsgivere accepteret til den endelige fase af udbudsproceduren: i) et konsortium ledet af den globale stålvirksomhed ArcelorMittal samt den italienske stålproducent Marcegaglia og banken Intesa Sanpaolo som konsortiets medlemmer (»AM-konsortiet«) og ii) det såkaldte Acciaitalia-konsortium (»Acciaitalia-konsortiet«), der bl.a. blev dannet af den italienske stålproducent Arvedi, den indiske stålvirksomhed Jindal Steel, og den statsejede investeringsbank Cassa Depositi e Prestiti (»CDP«).
- (15) Der opstod visse forsinkelser i salgsprocessen. Til sidst anbefalede Ilvas kommissærer den 26. maj 2017 at tildele Ilvas aktiver til AM-konsortiet, som tilbød en pris på 1,8 mia. EUR ⁽¹⁸⁾. Denne anbefaling blev fulgt op af ministeren for økonomisk udvikling, som udstedte det endelige afgørelsesdekret til fordel for AM-konsortiet den 5. juni 2017 ⁽¹⁹⁾. Transaktionen er endnu ikke afsluttet, men afventer Kommissionens godkendelse. I denne forbindelse meddelte AM-konsortiet den 21. september 2017 transaktionen til Kommissionen, som den 8. november 2017 besluttede at indlede en tilbundsående undersøgelse ⁽²⁰⁾.

2.2. De vurderede foranstaltninger

- (16) De italienske myndigheder har vedtaget og ændret forskellige støtteforanstaltninger til fordel for Ilva. Denne afgørelse vedrører de fem foranstaltninger, der har været genstand for indledningsafgørelsen og afgørelsen om udvidelse:
- a) foranstaltning 1: overførsel af aktiver, der blev beslaglagt i en straffesag mod Ilvas tidligere ejere
 - b) foranstaltning 2: lov om lån, der kan kvalificeres som massekrav, anvendt på et privat lån på 250 mio. EUR
 - c) foranstaltning 3: statsgaranti for et lån på 400 mio. EUR
 - d) foranstaltning 4: forligsaftalen med Fintecna
 - e) foranstaltning 5: statslån på 300 mio. EUR.

2.2.1. Foranstaltning 1: overførsel af aktiver, der blev beslaglagt i en straffesag mod Ilvas tidligere ejere

- (17) Nogle medlemmer af Riva-familien, der tidligere har været involveret i ledelsen af Ilva, er blevet tiltalt ved de italienske domstole for forskellige svigrelaterede forbrydelser. I maj 2013 beslaglagde den nationale dommer (sequestro preventivo) [...] EUR i likvide aktiver, der ejes af Riva-familien (»Riva-aktiverne«), indtil straffesagen mod dem indledes.

⁽¹⁵⁾ http://www.gruppoilva.com/sites/ilvacorp/files/document_attachments/acq_res.pdf.

⁽¹⁶⁾ Teksten til lovdekretet ophøjet til lov findes på: <http://www.normattiva.it/uri-res/N2Ls?urn:nir:stato:decreto.legge:2015-01-05;1!vig>.

⁽¹⁷⁾ Teksten til lovdekretet ophøjet til lov findes på: <http://www.normattiva.it/uri-res/N2Ls?urn:nir:stato:decreto.legge:2015-12-04;191!vig>.

⁽¹⁸⁾ <http://www.gruppoilva.com/it/press-release/2017-05-26/comunicato-stampa>.

⁽¹⁹⁾ <http://www.sviluppoeconomico.gov.it/index.php/it/194-comunicati-stampa/2036649-calenda-firma-il-decreto-di-aggiudicazione-del-complesso-industriale-del-gruppo-ilva-ad-am-investco-italy>.

⁽²⁰⁾ http://europa.eu/rapid/press-release_IP-17-4485_en.htm.

- (18) I henhold til italiensk strafferetlig lovgivning skal beslaglagte aktiver i forbindelse med straffesager overføres til den såkaldte justitsfond (Fondo Unico di Giustizia), en fond under det italienske justitsministerium, der har rollen som »forvalter« (custode ex lege) frem til straffesagens afslutning. Forvaltningen af fonden varetages af Equitalia Giustizia Equitalia S.p.A. (»Equitalia«) ⁽²¹⁾. Ifølge Equitalias investeringsmandat må likvide aktiver, der besiddes af Fondo Unico di Giustizia kun deponeres på løbende konti, der viser tilstrækkelig soliditet og pålidelighed eller investeres i italienske statsobligationer ⁽²²⁾. Under hele retssagen tilhører de beslaglagte beløb fortsat de oprindelige ejere, som dog ikke kan råde over dem.
- (19) For så vidt angår Riva-aktiverne indførtes der med artikel 3, stk. 1, i lovdekret nr. 1/2015 en ad hoc-bestemmelse, hvorved disse aktiver kunne overføres til Ilva, inden straffesagen blev afsluttet ⁽²³⁾. I medfør af denne bestemmelse skulle overførslen finde sted på specifikke vilkår og betingelser. Ilva skulle først udstede obligationer svarende til værdien af Riva-aktiverne. Derefter skulle Fondo Unico di Giustizia anvende Riva-aktiverne, som den forvaltede, til at tegne disse obligationer. Som følge heraf ville Ilvas obligationer erstatte Riva-aktiverne i Fondo Unico di Giustizias regnskab som sikkerhed i forbindelse med den verserende straffesag. I samme lovdekret blev det fastsat, at penge modtaget af Ilva efter denne overførsel skulle øremærkes til gennemførelse af miljøplanen.
- (20) Den 11. maj 2015 gav den nationale dommer i en retlig anordning (Decreto di Trasferimento) påbud om at overføre Riva-aktiverne. Men overførslen til Fondo Unico di Giustizia kunne ikke finde sted, fordi Riva-aktiverne blev opbevaret af Riva-familien på bankkonti uden for Italien ⁽²⁴⁾, og de udenlandske domstole med kompetence for disse bankkonti afviste konsekvent at overføre aktiverne til Italien ⁽²⁵⁾.
- (21) Der blev fundet en løsning på situationen i december 2016, da Riva-familien og Ilva nåede frem til en forligsaftale, hvorved de berørte medlemmer af Riva-familien gav deres samtykke til at stille de Riva-aktiver, som de havde på deres udenlandske bankkonti, endeligt til rådighed for Ilva i den retlige form som omhandlet i artikel 3, stk. 1, i lovdekret nr. 1/2015. [...] Ifølge de italienske myndigheder kunne Ilvas erstatningskrav mod Riva-familien have nået ca. [...] EUR. Ud over de 1,1 mia. EUR, der var genstand for beslaglæggelsen og øremærket ved lov til miljøplanen, accepterede Riva-familien også at stille et yderligere beløb på 145 mio. EUR til rådighed for Ilva med henblik på at støtte virksomhedens drift. Som følge af dette forlig blev Riva-aktiverne returneret til Italien ⁽²⁶⁾ og overført til Fondo Unico di Giustizia, der den 13. og 22. juni 2017 tegnede i alt [...] EUR i Ilvas nyudstedte obligationer.

2.2.2. Foranstaltning 2: loven om lån kvalificeret som massekrav

- (22) Ifølge medierne havde Ilva i maj 2014 problemer med at betale lønninger og leverandører ⁽²⁷⁾. Medierne berettede om, at bankerne var tilbageholdende med at yde et overgangslån til at dække virksomhedens likviditetsbehov ⁽²⁸⁾. Ligeledes var de italienske myndigheder i 2014 (navnlig via ministeriet for økonomisk udvikling og de regionale myndigheder i Puglia) tilsyneladende fuldt involveret i møder og drøftelser med de finansielle institutioner om ydelse af sådanne lån ⁽²⁹⁾.

⁽²¹⁾ I henhold til artikel 2, stk. 4, i lovdekret nr. 143/2008.

⁽²²⁾ Se i denne forbindelse http://www.giustizia.it/giustizia/it/mg_2_9_1.wp.

⁽²³⁾ Retsgrundlaget blev først fastsat i artikel 1, stk. 11, litra e), i lovdekret nr. 61/2013, som blev ændret i december 2013, i august 2014 og endelig i marts 2015.

⁽²⁴⁾ [...]

⁽²⁵⁾ Se <http://www.ilsole24ore.com/art/notizie/2015-11-24/ilva-giudici-svizzeri-no-rientro-italia-12-miliardi-riva-171441.shtml> og http://www.repubblica.it/economia/finanza/2015/11/24/news/_annullato_il_sequestro_da_un_miliardo_in_svizzeria-128062132/.

⁽²⁶⁾ Se <http://www.ilsole24ore.com/art/impresa-e-territori/2017-05-24/ilva-firmata-transazione-il-rientro-fondi-svizzeria-131344.shtml>.

⁽²⁷⁾ Se <http://www.ilsole24ore.com/art/impresa-e-territori/2014-05-12/ilva-taranto-stipendi-salvi-ma-resta-crisi-finanziaria-123429.shtml?uuiid=ABUglaHB>.

⁽²⁸⁾ Se http://www.ilsole24ore.com/art/impresa-e-territori/2014-07-03/ilva-aggrappata-prestito-ponte-063934_PRV.shtml?uuiid=ABpE6DXB&fromSearch.

⁽²⁹⁾ Se »L'incontro di ieri a Palazzo Chigi tra rappresentanti degli istituti di credito e Governo — il sottosegretario alla presidenza, Graziano Del Rio, il ministro e il vice ministro dello Sviluppo economico, rispettivamente Federica Guidi e Claudio De Vincenti — non ha portato i segnali che l'azienda attende in modo da attenuare la propria crisi finanziaria« som rapporteret af <http://www.ilsole24ore.com/art/notizie/2014-05-14/ilva-nessuna-concessione-un-prestito-ponte-132300.shtml?uuiid=ABPqs9HB>. Se også artiklen fra maj 2014: <http://www.ilsole24ore.com/art/impresa-e-territori/2014-05-12/ilva-taranto-stipendi-salvi-ma-resta-crisi-finanziaria-123429.shtml?uuiid=ABUglaHB>: »L'Ilva ha avanzato la richiesta ed ha avviato la trattativa con le banche che viene seguita anche dal Governo«.

- (23) Den 11. august 2014 ændrede Italien artikel 12, stk. 5, i lovdekret nr. 101/2013, hvorved lån til virksomheder af national strategisk interesse, der er sat under ekstraordinær administration med henblik på gennemførelse af miljø- og sundhedsmæssige afhjælpningsplaner, undtagelsesvis er kvalificeret som massekrav⁽³⁰⁾. Lån, der er kvalificeret som massekrav, prioriteres i konkursboet for en insolvent virksomhed med forrang for andre lån og fordringer fra virksomhedens kreditorer. Ilvas situation svarede til den definition, der er fastsat i loven, og lån til Ilva kunne fremover kvalificeres som massekrav⁽³¹⁾.
- (24) En måned efter denne ændring af loven aftalte tre private banker den 11. september 2014 at yde et lån på 250 mio. EUR til Ilva⁽³²⁾. Ved lånets forfald den 28. februar 2015 tilbagebetalte Ilva ikke lånet.

2.2.3. Foranstaltning 3: statsgaranti for et lån på 400 mio. EUR

- (25) Artikel 3, stk. 1b, i lovdekret nr. 1/2015 gjorde det muligt for Ilva at forhandle med de interesserede banker om et lån på 400 mio. EUR klassificeret som massekrav og understøttet af en statsgaranti. Lånet skulle anvendes til gennemførelse af Ilvas miljøplan⁽³³⁾.
- (26) Ved hjælp af et dekret udstedte økonomi- og finansministeren den 30. april 2015 statsgarantien med en præmie på 3,12 % pr. år.
- (27) Efter udstedelsen af statsgarantien aftalte tre finansielle institutter den 27. maj 2015 at yde et lån på 400 mio. EUR til Ilva fordelt som følger: 330 mio. EUR fra CDP, 50 mio. EUR fra Intesa Sanpaolo og 20 mio. EUR fra Banco Popolare. Intesa Sanpaolo og Banco Popolare er de samme to private banker, som var involveret i foranstaltning 2.
- (28) Lånet på 400 mio. EUR blev udbetalt i fire på hinanden følgende rater på 100 mio. EUR henholdsvis den 10. juni, den 9. oktober, den 10. december og den 28. december 2015. Lånet forrentes årligt med en sats baseret på 6-måneders Euribor + [...], der betales halvårligt, og skal være tilbagebetalt [...] efter udbetaling med en indledende [...] henstandsperiode.

2.2.4. Foranstaltning 4: forligsaftalen med Fintecna

- (29) Under Ilvas privatisering i 1995 accepterede det statsejede IRI i henhold til artikel 17.7 i privatiseringsaftalen at garantere fremtidige fordringer vedrørende miljøskader, der opstod før privatiseringen, på op til [...] LIT plus renter (dvs. dengang ca. [...] EUR og [...] EUR, eksklusive renter, eller [...] EUR, inklusive renter, den 31. december 2014). Af privatiseringsaftalen fremgik den endelige frist for kvantificeringen af disse miljøskader den 31. december 1996. Den 16. april 1996 indledte IRI en voldgiftsprocedure om salgsprisen. Denne procedure blev afsluttet i 2000 uden at bilægge striden om miljøansvar. Den 6. maj 1996 indledte Ilva en parallel voldgiftsprocedure om miljøansvar, som imidlertid ikke blev afsluttet.
- (30) I 2002 blev det statsejede Fintecna IRI's retlige efterfølger. Siden 2012 har Fintecna været 100 % ejet af CDP, der er 100 % ejet af staten. Fintecnas årsregnskaber og aktivforvaltning kontrolleres af en dommer udpeget af den italienske revisionsret, som deltager i møderne i ledelses- og tilsynsorganerne i henhold til artikel 7 og 12 i lov nr. 259/1958.
- (31) I forbindelse med overgangen fra IRI til Fintecna i 2002 besluttede den tidligere ledelse i IRI at afsætte et beløb på [...] EUR som et skøn over de miljømæssige skader efter Ilva.
- (32) Den 12. juni 2008 underskrev Ilva og Fintecna referatet af et møde (verbale di incontro), hvori de aftalte, at de væsentligste udestående miljøspørgsmål vedrørte fabrikken i Taranto. I den forbindelse aftalte parterne, at de ville fordele omkostningerne mellem sig, når disse omkostninger var blevet fastlagt. I mellemtiden planlagde miljøministeriet gennem et aftaleudkast af 3. december 2008 sammen med andre offentlige enheder et forlig på grundlag af et skøn af omkostningerne til rensning af grundvand og miljøskader. Kvantificeringen udelukkede udtrykkeligt skader for tredjemand som følge af luftforurening.

⁽³⁰⁾ Artikel 22c i lov nr. 116/2014 om ændring og ophøjelse til lovdekret nr. 91/2014 af 24. juni 2014.

⁽³¹⁾ Baseret på artikel 1, stk. 1, i lovdekret nr. 61/2013, sammenholdt med artikel 1 i lovdekret nr. 207/2012 af 3. december 2012, som blev ophøjet til lov den 24. december 2012 ved lov nr. 231/2012.

⁽³²⁾ Intesa Sanpaolo S.p.A., Unicredit S.p.A. og Banco Popolare Società Cooperativa.

⁽³³⁾ »L'organo commissariale di ILVA S.p.A. al fine della realizzazione degli investimenti necessari al risanamento ambientale, nonché di quelli destinati ad interventi a favore di ricerca, sviluppo e innovazione, formazione e occupazione, nel rispetto della normativa dell'Unione europea in materia, è autorizzato a contrarre finanziamenti per un ammontare complessivo fino a 400 milioni di euro, assistiti dalla garanzia dello Stato. Il predetto finanziamento è rimborsato dall'organo commissariale in prededuzione rispetto agli altri debiti (...).«

- (33) Ilva sendte flere meddelelser til Fintecna, senest den 2. maj 2011 og den 10. juni 2013. Fintecna anfægtede ethvert ansvar, navnlig vedrørende erstatning til tredjeparter i forbindelse med luftforurening.
- (34) Under udarbejdelsen af årsregnskabet for 2011 anslog Fintecnas kompetente tjenestegrene erstatningen til Ilva til [...] EUR, justeret til [...] EUR i 2014.
- (35) Den 19. december 2013 vedtog miljøministeriet en ministeriel retsakt (provvedimento) mod Fintecna med et påbud om at bortskaffe affald på Ilvas adresse. Den ministerielle retsakt blev anfægtet ved den regionale forvaltningsdomstol (Tribunale Amministrativo Regionale) i Puglia. Den ministerielle retsakt blev annulleret af processuelle grunde den 14. november 2014. Retten fastslog imidlertid, at den forurenende aktivitet lå før 1995 og derfor var Fintecnas ansvar.
- (36) I henhold til artikel 3, stk. 5, i lovdekret nr. 1/2015 godkendte Ilvas ekstraordinære kommissær at bilægge tvisten med Fintecna vedrørende skader på miljøet, jf. artikel 17.7 i privatiseringsaftalen fra 1995, senest 60 dage efter ikrafttrædelsen af lovdekret nr. 1/2015. I samme artikel fastsættes forligsbeløbet til 156 mio. EUR, og det anføres, at en sådan løsning bør være endelig ⁽³⁴⁾.
- (37) Den 12. januar 2015 engagerede Fintecna en uafhængig juridisk konsulent, som skulle bistå i forbindelse med indgåelsen af forliget med Ilva. Denne ekspert afgav sin juridiske udtalelse den 3. marts 2015, hvori han bekræftede, at bilæggelsen af tvisten mod betaling af 156 mio. EUR var inden for det maksimumbeløb, der er fastsat i privatiseringsaftalen, og også lavere end Fintecnas egne skøn.
- (38) Fintecna anmodede om en udtalelse fra en anden konsulent om i) eventuelle tidligere allerede foretagne betalinger til Ilva i forbindelse med den tidligere voldgift, og ii) startdatoen for beregningen af renter af det garanterede beløb. Denne udtalelse blev udsendt den 16. februar 2015. Af udtalelsen fremgår det, at Fintecna ikke har foretaget nogen betalinger til Ilva i forbindelse med tidligere voldgiftsprocedurer vedrørende anvendelsen af artikel 17.7 i privatiseringsaftalen, og ii) renter bør betales fra 1996.
- (39) Efter ophøjelsen af lovdekret nr. 1/2015 til lov den 4. marts 2015 besluttede Fintecnas bestyrelse at bilægge tvisten under hensyntagen til de juridiske udtalelser fra de to konsulenter. Bestyrelsen understregede den endelige karakter af aftalen, også over for tredjeparter (f.eks. i forhold til Ilvas kreditorer i tilfælde af konkurs og andre potentielle miljømæssige krav over for Fintecna), og den omstændighed, at den maksimale eksponering som følge af privatiseringsaftalen ville svare til [...] EUR, ekskl. renter, eller [...] EUR inkl. renter. Bestyrelsen henviste i sin beslutning til den positive udtalelse fra Fintecnas aktionær CDP i overensstemmelse med punkt 8.3.2 i regulativet om udøvelse af den kontrollerende virksomhed i CDP-koncernen (Regolamento per l'esercizio dell'attività di direzione e coordinamento sulle società partecipate del gruppo CDP).
- (40) Fintecna bilagde derfor tvisten med Ilva den 5. marts 2015. Den 6. marts 2015 blev der overført 156 mio. EUR til Ilva.
- (41) Ifølge den fælles pressemeddelelse udsendt af CDP og Fintecna den 11. marts 2015 skete transaktionen »til gennemførelse af artikel 3, stk. 5, i lovdekret nr. 1 af 5. januar 2015, som ophøjet til lov med ændringer ved lov nr. 20 af 4. marts 2015 (Ilva-dekretet)« ⁽³⁵⁾.

2.2.5. Foranstaltning 5: statslån på 300 mio. EUR

- (42) Som forklaret i betragtning 14 underrettede de italienske myndigheder den 4. december 2015 Kommissionen om vedtagelsen samme dag af lovdekret nr. 191/2015. Ud over bestemmelserne vedrørende salget af Ilvas aktiver blev staten med dette lovdekret i artikel 1, stk. 3, bemyndiget til at yde et lån på 300 mio. EUR til Ilva ved hjælp

⁽³⁴⁾ »Allo scopo di definire tempestivamente le pendenze tuttora aperte, il commissario straordinario, entro sessanta giorni dell'entrata in vigore del presente decreto, è autorizzato a sottoscrivere con FINTECNA S.p.A., in qualità di avente causa dell'IRI, un atto convenzionale di liquidazione dell'obbligazione contenuta nell'articolo 17.7 del contratto di cessione dell'ILVA Laminati Piani (oggi ILVA S.p.A.). La liquidazione è determinata nell'importo di 156.000.000 di euro, ha carattere definitivo, non è soggetta ad azione revocatoria e preclude ogni azione concernente il danno ambientale generatosi, relativamente agli stabilimenti produttivi ceduti dall'IRI in sede di privatizzazione dell'ILVA Laminati Piani (oggi ILVA S.p.A.), antecedentemente al 16 marzo 1995. Le somme rinvenienti di detta operazione affluiscono nella contabilità ordinaria del Commissario straordinario«.

⁽³⁵⁾ Pressemeddelelsen er tilgængelig på: http://www.cdp.it/static/upload/com/0000/comunicato-n.-12-del-11-03-2015_fintecna-ilva.pdf.

af et ministerielt dekret til en årlig rente på Euribor 6 mdr. + 300 basispoint med henblik på at støtte Ilvas akutte likviditetsbehov. I henhold til lovdekretet skulle lånet tilbagebetales af erhververen af Ilvas aktiver 60 dage efter erklæringen fra den kompetente nationale domstol om indstillingen af Ilvas aktiviteter i henhold til artikel 73 i lovdekret nr. 270/99 efter den endelige afhændelse af virksomhedens aktiver.

- (43) Det ministerielle dekret om ydelse af lånet til Ilva blev vedtaget den 15. december 2015, og beløbet blev udbetalt den 23. december 2015. Det ministerielle dekret præciserede, at lånet blev ydet til den ekstraordinære administration af Ilva.
- (44) Den 9. juni 2016 vedtog den italienske regering lovdekret nr. 98/2016 om ændring af lovdekret nr. 191/2015. I henhold til artikel 1, stk. 1, litra a), i lovdekretet blev forpligtelsen til at tilbagebetale lånet på 300 mio. EUR overført fra erhververen af Ilvas aktiver til Ilva selv. Lovdekretet blev ophøjet til lov nr. 151/2016 den 1. august 2016 med ændringer ⁽³⁶⁾.
- (45) Den 29. december 2016 vedtog den italienske regering lovdekret nr. 243/2016, ophøjet til lov nr. 18/2017 den 27. februar 2017 med ændringer ⁽³⁷⁾. Med artikel 1, stk. 1, litra b), i lovdekretet forlængedes varigheden af Ilvas ekstraordinære administration ud over datoen for gennemførelsen af overførslen af aktiver for at gøre det muligt for Ilvas ekstraordinære kommissærer at identificere og gennemføre yderligere rensningsforanstaltninger på områder, som ikke overtages af erhververen. Som følge heraf blev vedtagelsen af dekretet, der erklærer, at Ilvas aktivitet ophører, i henhold til artikel 73 i lovdekret nr. 270/99, udsat til den kommende dato, hvor førnævnte rensning er fuldt ud gennemført. Men for at undgå, at den endelige tilbagebetaling af lånet på 300 mio. EUR også blev udskudt, blev datoen for tilbagebetalingen af lånet i henhold til artikel 1, stk. 1, litra a), i lovdekretet ændret til 60 dage efter den endelige afhændelse af Ilvas aktiver, så lånet dermed blev afkoblet fra dekretet, hvor ophøret af Ilvas aktivitet blev erklæret.

2.3. Grundene til indledningen af den formelle undersøgelsesprocedure

- (46) Efter den indledende undersøgelse, som er nævnt i betragtning 1, udtrykte Kommissionen tvivl om foreneligheden af støtteforanstaltningerne og Unionens statsstøtteregele. Kommissionens foreløbige holdning var, at foranstaltningerne så ud til at udgøre statsstøtte, og at der ikke syntes at være grundlag for, at denne støtte kunne erklæres forenelig med det indre marked.

2.3.1. Kvalificering som statsstøtte

- (47) I indledningsafgørelsen vurderede Kommissionen foreløbigt, at alle foranstaltninger, der var genstand for den tilbundsående undersøgelse, havde potentiale til at fordrøje konkurrencen og påvirke samhandelen mellem medlemsstaterne på grund af tilstedeværelsen af konkurrenter på de stålmarkeder, hvor Ilva er aktiv, og omfanget af EU-samhandelen med stålprodukter, som Ilva bidrager til.
- (48) Kommissionens foreløbige vurdering af de øvrige kriterier for statsstøtte (tilregnelser til staten, statsmidler, selektivitet og økonomisk fordel) er opsummeret for de enkelte foranstaltninger i afsnit 2.3.1.1-2.3.1.5.

2.3.1.1. Foranstaltning 1

- (49) Hvad angår tilregnelser til staten af foranstaltning 1 i indledningsafgørelsen, nåede Kommissionen til den foreløbige konklusion, at beslutningen om at overføre Riva-aktiver til Ilva gennem tegning af obligationer kan tilregnes den italienske regering, som medtog denne bestemmelse i lovdekret nr. 1/2015. Desuden havde Kommissionen den foreløbige holdning, at Fondo Unico di Giustizia, der gennemførte denne afgørelse (gennem Equitalia), ville handle på grundlag af instrukser fra den retlige myndighed, som er et statsligt organ og derfor er bundet af forpligtelsen til loyalt samarbejde ⁽³⁸⁾.

⁽³⁶⁾ Teksten til lovdekretet ophøjet til lov findes på: <http://www.normattiva.it/uri-res/N2Ls?urn:nir:stato:decreto.legge:2016-06-09;98!vig>.

⁽³⁷⁾ Teksten til lovdekretet ophøjet til lov findes på: <http://www.normattiva.it/uri-res/N2Ls?urn:nir:stato:decreto.legge:2016-12-29;243!vig>.

⁽³⁸⁾ Domstolens dom af 11. september 2014, Kommissionen mod Tyskland, C-527/12, ECLI:EU:C:2014:2193, præmis 56. Se også Domstolens dom af 18. juli 2007, Ministero dell'Industria, del Commercio e dell'Artigianato mod Lucchini SpA, C-119/05, ECLI:EU:C:2007:434, præmis 59.

- (50) På grundlag af de kendsgerninger, der blev fastslået på tidspunktet for indledningsafgørelsen, var Kommissionens foreløbige holdning den, at foranstaltning 1 udgør statsmidler, da Riva-aktiverne skal betragtes som værende under statens kontrol under deres forvaltning af Fondo Unico di Giustizia. Endvidere kunne Kommissionen ikke udelukke, at staten (via Fondo Unico di Giustizia) ville give afkald på en mulig indtægt ved at investere Riva-aktiverne i risikofyldte Ilva-obligationer uden et passende vederlag i stedet for at søge et sikkert afkast ved bankindskud eller statsobligationer.
- (51) Ifølge Kommissionens indledningsafgørelse skyldes den selektive økonomiske fordel, at Riva-aktiverne baseret på en ad hoc-undtagelse fra normal straffeprocess ville blive stillet til rådighed for Ilva inden afslutningen af straffesagerne, hvilket ville give virksomheden likviditet mod obligationer, der skulle udstedes til en ukendt og ikke nødvendigvis markedsbaserede rente.

2.3.1.2. Foranstaltning 2

- (52) På trods af at lånet på 250 mio. EUR var blevet ydet af private banker, konkluderede Kommissionen foreløbigt, at foranstaltningen kan tilregnes staten på baggrund af hændelsesforløbet, dvs. ændringen af lovdekret nr. 101/2013 og statens involvering i Ilvas forhandlinger med bankerne, som til sidst førte til ydelsen af lånet.
- (53) Det var Kommissionens foreløbige holdning, at hvis staten eller andre offentlige organer var blandt Ilvas kreditorer, ville foranstaltning 2 ved at give højere tilbagebetalingsprioritet til det nyudstedte private lån på 250 mio. EUR udgøre en de facto-eftergivelse af gælden til det offentlige ⁽³⁹⁾. I så fald ville foranstaltning 2 omfatte statsmidler.
- (54) Ifølge Kommissionen gjaldt foranstaltningen til trods for den generelle formulering af den ændrede lov på dette tidspunkt kun Ilva og er derfor reelt selektiv. Ved at gøre det muligt for Ilva at opfylde sine likviditetsbehov syntes foranstaltningen at have givet en fordel, som Ilva ikke ville have kunnet opnå på normale markedsvilkår. Derfor vurderede Kommissionen foreløbigt, at foranstaltningen giver Ilva en selektiv økonomisk fordel.

2.3.1.3. Foranstaltning 3

- (55) I betragtning af at statsgarantien blev udstedt ved ministerielt dekret i henhold til bestemmelserne i et statsligt lovdekret, var Kommissionens foreløbige holdning, at foranstaltning 3 kan tilregnes staten. Risikoen for statsmidlerne kunne udledes af, at en statsgaranti, såfremt den udløses, ydes over statsbudgettet.
- (56) For så vidt angår tilstedeværelsen af en selektiv økonomisk fordel, stillede Kommissionen spørgsmålstejn ved, om statsgarantien var i overensstemmelse med markedet. For det første var det uklart, om en markedsaktør ville have accepteret at yde en garanti til Ilva, kun to måneder efter virksomheden misligholdt et tidligere lån. For det andet tvivlede Kommissionen på, at selv om Ilva potentielt kunne have haft adgang til eksterne finansieringskilder og/eller eksterne garantier, at den overkurs, som blev pålagt af den italienske stat, ville sikre en tilstrækkelig forrentning af den kreditrisiko, der afholdes af staten.

2.3.1.4. Foranstaltning 4

- (57) Baseret på det relevante sæt af indikatorer, som fremgår af Domstolens retspraksis ⁽⁴⁰⁾, vurderede Kommissionen foreløbigt, at foranstaltning 4 gennemført af Fintecna kan tilregnes den italienske stat. Med hensyn til oprindelsen af de involverede ressourcer bemærkede Kommissionen, at Fintecna er at betragte som en offentlig virksomhed. Derfor anses virksomhedens midler for at være statsmidler.
- (58) For så vidt angår tilstedeværelsen af en selektiv økonomisk fordel, bemærkede Kommissionen, at den begrænsede garanti fra staten for miljøskader, der blev aftalt på det tidspunkt, hvor virksomheden var statsejet, før Ilva blev privatiseret og solgt til Riva-familien, i princippet var markedspraksis og ikke kunne kritiseres, men satte spørgsmålstejn ved både omfanget og timingen af forligsaftalen og undrede sig over, om en markedsaktør ville have opført sig på samme måde i en tilsvarende situation.

⁽³⁹⁾ Domstolens dom af 1. december 1998, *Ecotrade Srl mod Altiforni e Ferriere di Servola SpA* (AFS), C-200/97, ECLI:EU:C:1998:579 og Domstolens dom af 17. juni 1999, *Industrie Aeronautiche e Meccaniche Rinaldo Piaggio mod International Factors Italia SpA* (Ifitalia) *Dornier Luftfahrt GmbH og Ministero della Difesa*, C-295/97, ECLI:EU:C:1999:313.

⁽⁴⁰⁾ Domstolens dom af 16. maj 2002, *Frankrig mod Kommissionen* (Stardust), C-482/99, ECLI:EU:C:2002:294, præmis 55 og 56. Se også afgørelse fra generaladvokat Jacobs i *Frankrig mod Kommissionen* (Stardust), C-482/99, ECLI:EU:C:2001:685, præmis 65-68.

2.3.1.5. Foranstaltning 5

- (59) Da foranstaltningen består i et lån ydet af ministeriet for økonomisk udvikling og økonomi- og finansministeriet fra indtægter på det italienske statsbudget, konkluderede Kommissionen, at det kan tilregnes staten og indebærer statsmidler.
- (60) For så vidt angår tilstedeværelsen af en selektiv økonomisk fordel udtrykte Kommissionen tvivl om, hvorvidt en privat markedsaktør ville have indvilliget i at yde et lån på 300 mio. EUR til Ilva på samme betingelser som Italien, hvis overhovedet, i lyset af Ilvas finansielle vanskeligheder.

2.3.2. Kompatibilitetsgrunde

- (61) Kommissionen fandt ikke nogen grunde til, at statsstøtte til Ilva ville være forenelig med det indre marked, og den opfordrede Italien til at underbygge eventuelle grunde og meddele Kommissionen det relevante eventuelle retsgrundlag.

2.3.3. Om den eventuelle økonomiske kontinuitet mellem Ilva og den nye enhed, der erhvervede dens aktiver

- (62) I betragtning 107 i indledningsafgørelsen anførte Kommissionen, at i tilfælde af økonomisk kontinuitet mellem modtageren af støtte, som Kommissionen erklærer uforenelig med det indre marked, og erhververen, kan sidstnævnte blive opfordret til at betale støtten tilbage.
- (63) Det endelige omfang af salget kan stadig ændre sig som følge af den igangværende fusionsgennemgang, jf. betragtning 15 ovenfor. Italien og Peacelink har afgivet deres bemærkninger vedrørende spørgsmålet om økonomisk (dis)kontinuitet mellem den nuværende Ilva og køberen af Ilvas aktiver, men på dette tidspunkt vil det være for tidligt for Kommissionen at tage endelig stilling til dette spørgsmål, og det vurderes derfor ikke yderligere i denne afgørelse.

2.3.4. Ingen indvendinger mod presserende miljømæssige og sundhedsmæssige indgreb

- (64) I betragtning 114 i indledningsafgørelsen præciserede Kommissionen, at den ikke ville modsætte sig øjeblikkelige tiltag, som de italienske myndigheder måtte anse for nødvendige for at beskytte borgernes sundhed som følge af den officielt anerkendte miljø- og sundhedsmæssige krisesituation i Taranto i betragtning 11. Derfor var indledningen af den formelle undersøgelsesprocedure ikke til hinder for eventuel offentlig støtte til udgifter til rensning af Ilvas adresse og de omkringliggende områder, for så vidt dette arbejde var bydende nødvendigt for at håndtere den eksisterende forurening og garantere borgernes sundhed i byen Taranto, indtil man finder frem til forurenere i overensstemmelse med de gældende bestemmelser.
- (65) I denne forbindelse bemærkede Kommissionen i betragtning 115 i indledningsafgørelsen, at de italienske myndigheder havde taget de nødvendige skridt til at identificere forurenere. Indtil resultatet af den retslige procedure foreligger, fandt Kommissionen, at den italienske stat med rette handlede med henblik på at sikre, at den hidtil akkumulerede forurening ikke var til skade for borgernes sundhed og miljøet i Taranto. Kommissionen præciserede, at såfremt forurenere blev identificeret i de verserende retssager, bør denne godtgøre det beløb, som staten allerede har afholdt til rensning med renter i overensstemmelse med de gældende regler om eller gennemførelse af »forurenere betaler«-princippet.
- (66) Da de italienske retslige myndigheder træffer passende foranstaltninger med det formål at identificere forurenere og det finansielle ansvar, der følger af dennes aktiviteter, berører denne afgørelse ikke de finansielle følger med hensyn til fordeling af de allerede afholdte omkostninger til afhjælpning af den eksisterende forurening, mellem staten eller andre offentlige eller private enheder og forurenere eller forurenere under anvendelse af princippet om, at forurenere betaler, jf. artikel 191, stk. 2, i TEUF. For så vidt angår fremtidige rensningsomkostninger, bemærker Kommissionen, at 1,1 mia. EUR af de midler, der blev overført fra de nuværende aktionærer i Ilva, ved lov er øremærket til miljøplanen (betragtning 21) ud over eventuelle yderligere investeringer til forbedring af miljøpræstationerne i fabrikken i Taranto, som den eventuelle fremtidige ejer og forvalter kan gennemføre (se betragtning 15 og 63).

3. BEMÆRKNINGER FRA ITALIEN

3.1. Generelle bemærkninger om formålet med foranstaltningerne

- (67) Ifølge Italien var de foranstaltninger, der blev vedtaget af den italienske regering, nødvendige for at beskytte offentlige interesser, og de er ikke omfattet af anvendelsesområdet for artikel 107 TEUF. Italien gør gældende, at betragtning 114 og 115 i indledningsafgørelsen vedrører situationer, som er beskrevet i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2004/35/EF ⁽⁴¹⁾ og artikel 250 i den italienske miljølov ⁽⁴²⁾, i henhold til hvilke den offentlige forvaltning skal gå videre med de nødvendige arbejder for at afhjælpe miljøskader, mens der foretages en identifikation af forurenere. I tråd med disse retlige bestemmelser har lovdekret nr. 1/2015 og dekretet fra ministerrådets præsident (Decreto del Presidente del Consiglio dei Ministri) af 14. marts 2014 om vedtagelse af miljøplanen derfor givet Ilvas ekstraordinære kommissærer offentlige beføjelser til at handle på statens vegne med hensyn til miljøoprensningen af Ilva.
- (68) På denne baggrund bør miljømæssige arbejder, der beløber sig til [...] EUR, betragtes som tilladt i henhold til betragtning 114 og 115 i indledningsafgørelsen. Disse arbejder omfatter:
- a) Rensningsarbejder (rensning af vand og forurenede områder, affaldshåndtering, fjernelse af asbest) og arbejder, som indgår i Kommissionens begrundede udtalelse ⁽⁴³⁾. Det samlede beløb for denne kategori er [...] EUR.
 - b) Yderligere arbejder, som Kommissionen har krævet i sin begrundede udtalelse, til at afhjælpe overtrædelserne af direktiv 2008/1/EF indtil den 7. januar 2014 og direktiv 2010/75/EU regnet fra samme dato. Det samlede beløb for denne kategori er [...] EUR.
- (69) De italienske myndigheder bemærker, at det samlede beløb for disse tilladelige arbejder overstiger det samlede beløb for foranstaltning 2, 3 og 4.
- (70) De italienske myndigheder fremhæver også, at Kommissionens statsstøtteprocedure er uløseligt forbundet med den parallelle overtrædelsesprocedure. Kommissionen anerkender i sin begrundede udtalelse, at Ilvas problemer med at finde finansielle midler kan forsinke gennemførelsen af de arbejder, der er nødvendige for at opfylde forskrifterne i miljøgodkendelsen i Taranto. I denne forbindelse har tildelingen af offentlige midler til Ilvas ekstraordinære kommissærer været den måde, som de italienske myndigheder har valgt til at efterkomme de forpligtelser, der er fastsat i den begrundede udtalelse, og til at gennemføre de nødvendige arbejder. Ifølge de italienske myndigheder viser betragtning 114 og 115 i indledningsafgørelsen, at Kommissionen ikke ville modsætte sig denne type foranstaltninger.
- (71) Endelig understreger Italien den samfundsøkonomiske betydning af fabrikken i Taranto, som direkte og indirekte beskæftiger omkring 24 % af den samlede erhvervsaktive befolkning i provinsen Taranto, i en region, hvor arbejdsløsheden er steget fra 15,5 % i 2013 til 18,5 % i 2014.

3.2. Foranstaltning 1

3.2.1. Statsmidler

- (72) Ifølge de italienske myndigheder omfatter foranstaltning 1 ikke statsmidler. De italienske myndigheder fremsendte et første sæt argumenter, inden forligsaftalen mellem Riva-familien og Ilva, jf. betragtning 21 ovenfor, blev indgået. Disse argumenter er beskrevet i betragtning 73-77. Efter forligsaftalen supplerede de italienske myndigheder deres bemærkninger med yderligere argumenter for at påvise, at der ikke var tale om statsmidler (se betragtning 78).
- (73) For det første er de italienske myndigheder af den opfattelse, at den retspraksis, der er citeret i indledningsafgørelsen, navnlig dommen vedrørende Doux Élevage ⁽⁴⁴⁾, blev udviklet under helt andre omstændigheder. I denne forbindelse citerer Italien præmis 208 og 209 i Rettens dom af 24. september 2015 i sag T-674/11 for at

⁽⁴¹⁾ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2004/35/EF af 21. april 2004 om miljøansvar for så vidt angår forebyggelse og afhjælpning af miljøskader (EUT L 143 af 30.4.2004, s. 56), artikel 6, stk. 3, og artikel 8, stk. 2.

⁽⁴²⁾ Artikel 250 i lovdekret nr. 152/2006 gennemfører bestemmelsen i artikel 6, stk. 3, i direktiv 2004/35/EF.

⁽⁴³⁾ Forskrift nr. 4, 5, 6-16i, 40, 51, 58, 65, 67.

⁽⁴⁴⁾ Domstolens dom af 30. maj 2013, Doux Élevage SNC and Coopérative agricole UKL-ARREE mod Ministère de l'Agriculture, de l'Alimentation, de la Pêche, de la Ruralité et de l'Aménagement du territoire and Comité interprofessionnel de la dinde française (CIDEF), C-677/11, ECLI:EU:C:2013:348, præmis 35.

understrege, at midler fra private parter kun kan betragtes som statsmidler, hvis: i) de ressourcer er stillet til rådighed for staten af indehaverne eller ii) er blevet forladt af deres indehavere, idet staten står for forvaltningen af dem under udførelsen af sine enekompetencer ⁽⁴⁵⁾. Det kan ikke fastslås, at midler er under offentlig kontrol og således udgør statsmidler i den ovennævnte betydning af den simple årsag, at staten ved en lovgivningsforanstaltning har fastsat, at en tredjepart skal anvende sine egne midler på en bestemt måde.

- (74) Ifølge Italien er disse betingelser ikke opfyldt i forbindelse med foranstaltning 1, idet 1,1 mia. EUR tilhørte Ilvas hovedaktionærer og tidligere ledelse. Med andre ord indførte den omtvistede lov blot en vis brug af aktiver, der var ejet af Ilvas hovedaktionærer og tidligere ledelse og ikke af staten.
- (75) Foranstaltningen kan angiveligt ikke betragtes som en ekspropriation til fordel for staten. Det ville blot svare til en gennemførelse af en generel retsregel fra artikel 2497 i civillovgivningen, hvorefter moderselskabet er ansvarligt over for aktionærer og kreditorer i dets datterselskaber, i tilfælde af fejl og forsømmelser («responsabilità patrimoniale dell'impresa-holding»), som anført i en bekendtgørelse af 28. oktober 2014, som er afsagt i sagen).
- (76) Desuden er Fondo Unico di Giustizia blot en depotinstitution (custode ex lege), som er forpligtet til at respektere de gældende retlige bestemmelser (f.eks. det ministerielle dekret af 30. juli 2009) og angivelser fra den retslige myndighed. Den har ikke disse beløb til fri rådighed. Det pågældende beløb vil udelukkende blive anvendt til genopretning af eventuelle miljøskaer i tråd med forurenere betaler-princippet.
- (77) Desuden vil de oprindelige ejere af de beslaglagte aktiver ikke miste deres ejendomsret, da de i tilfælde af frifindelse modtager obligationerne og en relevant ret til at indløse den relevante værdi plus renter.
- (78) Efter den forligsaftale, som er nævnt i betragtning 21, blev undertegnet, indgav de italienske myndigheder følgende supplerende argumenter. Gennem forligsaftalen gav Riva-familien formelt deres samtykke til, at de beslaglagte beløb (som de stadig lå inde med i Schweiz) endeligt blev stillet til rådighed for Ilva, herunder i tilfælde af frifindelse. Som følge heraf er beløbene blevet frivilligt overført fra Riva-familien til Ilva én gang for alle, uden at Fondo Unico di Giustizia udøvede kontrol over dem.

3.2.2. Virkning på statsbudgettet

- (79) Ifølge Italien er det for at kunne fastslå forekomsten af statsstøtte nødvendigt at føre bevis for en tilstrækkeligt direkte forbindelse mellem på den ene side den fordel, som støttemodtageren får, og på den anden side en formindskelse af statsbudgettet eller en tilstrækkelig konkret økonomisk risiko for en belastning af dette budget ⁽⁴⁶⁾. I denne forbindelse er Kommissionens argument i indledningsafgørelsen om, at staten ved at investere de beslaglagte beløb i Ilvas obligationer i stedet for statsobligationer kan give afkald på mulige indtægter, rent hypotetisk og ikke begrundet.
- (80) For det første er der ingen grund til at antage, at det beslaglagte beløb i et kontrafaktisk scenario var blevet investeret i statsobligationer og ikke blot indsat på en bankkonto, der indehaves af Fondo Unico di Giustizia.
- (81) For det andet har Kommissionen ikke godtgjort, at der består en tilstrækkelig direkte forbindelse mellem afgørelsen om ikke at investere de beslaglagte beløb i statsobligationer og en potentiel negativ indvirkning på statsbudgettet.
- (82) De italienske myndigheder konkluderer derfor, at foranstaltning 1 ikke har nogen negativ virkning på statsbudgettet. Derimod kan den have en positiv virkning på det.

3.2.3. Selektiv fordel

- (83) Italien gør ligeledes gældende, at ingen selektiv fordel er blevet overdraget til Ilva.

⁽⁴⁵⁾ Rettens dom af 24. september 2015, TV2/Danmark mod Kommissionen T-674/11, ECLI:EU:T:2015:684.

⁽⁴⁶⁾ Domstolens dom af 14. januar 2015, The Queen, efter anmodning fra Eventech Ltd mod Parking Adjudicator, C-518/13, ECLI:EU:C:2015:9, præmis 34.

- (84) Tanken er, at de omhandlede beløb skal indsættes på en særskilt konto og dedikeres til miljøplanen, herunder det arbejde, der er fastsat i den begrundede udtalelse. Foranstaltningen overholder derfor blot »forureneren betaler«-princippet ved at skabe den rette balance mellem de forfatningsmæssige interesser i form af beskyttelse af sundhed, beskæftigelse og miljø. Den har til formål at: i) lette Ilvas ekstraordinære administration ved at stille de midler, der er nødvendige for at efterkomme de arbejder, Kommissionen selv har pålagt Italien i den begrundede udtalelse, til rådighed, og ii) bevare de juridiske rettigheder for de personer, der er ved at gennemgå den strafferetlige efterforskning.
- (85) Mere generelt kan foranstaltningen på baggrund af dens særlige karakter ikke anses for at indebære en selektiv fordel af mindst to grunde. For det første står det medlemsstaterne frit for at beslutte, hvordan de vil håndtere situationen indtil straffesagens afslutning (res controversa), idet dette spørgsmål ligger uden for Kommissionens kontrol i henhold til statsstøttereglerne. For det andet er midlertidig foregribelse af resultatet af de verserende straffesager et generelt princip, der deles af en stor del af de europæiske retssystemer, og det indebærer ikke som sådan en selektiv fordel for den virksomhed, der nyder godt af denne foregribelse.
- (86) Endelig for så vidt angår de finansielle betingelser for obligationerne udstedt af Ilva, forklarer de italienske myndigheder, at obligationerne ville blive udstedt til den gennemsnitlige rentesats i Fondo Unico di Giustizias navn, f.eks. [...] i år 2015. De understreger også, at det ikke er usædvanligt for kriseramte virksomheder eller virksomheder, som er sat under ekstraordinær administration, at udstede obligationer til dækning af deres finansielle behov.

3.3. Foranstaltning 2

3.3.1. Selektivitet

- (87) Ifølge Italien gennemfører den pågældende lovbestemmelse blot et generelt retsprincip, som gør det muligt at kvalificere kreditter som massekrav, hvis dette er nødvendigt for at bevare værdien af en virksomhed og for forvaltningen af dens aktiver. Det offer, der pålægges visse kreditorer, opvejes af bevarelsen af virksomhedens aktiver. Ingen anden virksomhed har endnu nydt godt af denne bestemmelse, fordi denne bestemmelse blev indført for ganske nylig.

3.3.2. Statsmidler og indvirkningen på statsbudgettet

- (88) Ifølge Italien indebærer foranstaltning 2 ikke statsmidler. Den pågældende bestemmelse tillagde ikke den kompetente myndighed »beføjelse til forvaltning eller indflydelse på forvaltningen af kapitalen«⁽⁴⁷⁾. I dette tilfælde var de italienske myndigheder ikke involveret i forholdet mellem de finansielle institutioner og Ilva.
- (89) Desuden har foranstaltningen ingen negativ virkning på statsbudgettet, heller ikke med hensyn til kreditter i forhold til Ilva.
- (90) Bortset fra skattemæssige foranstaltninger skal Kommissionen påvise en tilstrækkeligt direkte forbindelse mellem den fordel, som støttemodtageren er tillagt, og en konkret økonomisk risiko for belastning af statsbudgettet⁽⁴⁸⁾.
- (91) I dette tilfælde er forbindelsen ikkeeksisterende. For det første giver staten ikke afkald på nogen midler, uanset kilden (skatter og afgifter, bidrag eller andet), som skal betales af Ilva til staten. For det andet mindsker foranstaltningen ikke statens mulighed for at opkræve sine kreditter, og den er ikke til større ulempe for statens tilgodehavender end andre kreditter. Tværtimod havde foranstaltningen ved at sikre Ilvas aktiver en positiv virkning for alle kreditorerne, herunder staten, som opfylder deres krav ud fra disse aktiver.
- (92) I Piaggio-sagen fandt Domstolen desuden, at den potentielle indvirkning på de offentlige kreditorer ikke er et væsentligt aspekt, men snarere en indikator for bl.a. at fastslå eksistensen af en selektiv fordel, der er finansieret af statsmidler⁽⁴⁹⁾. Denne dom kræver endvidere, at Kommissionen godtgør, at staten eller offentlige organer hører til blandt de vigtigste kreditorer i en kriseramt virksomhed, hvilket ifølge Italien ikke er tilfældet her. Endelig

⁽⁴⁷⁾ Domstolens dom af 30. maj 2013, Doux Élevage SNC og Coopérative agricole UKL-ARREE mod Ministère de l'Agriculture, de l'Alimentation, de la Pêche, de la Ruralité et de l'Aménagement du territoire and Comité interprofessionnel de la dinde française (CIDEF), C-677/11, ECLI:EU:C:2013:348, præmis 38.

⁽⁴⁸⁾ Domstolens dom af 19. marts 2013, Bouygues SA og Bouygues Télécom SA mod Kommissionen, C-399/10 P og C-401/10 P, ECLI:EU:C:2013:175, præmis 109.

⁽⁴⁹⁾ Rettens dom af 17. juni 1999, Industrie Aeronautica e Meccanica Rinaldo Piaggio mod International Factors Italia SpA (Ifitalia Dornier Luftfahrt GmbH) og Ministero della Difesa, C-295/97, ECLI:EU:C:1999:313.

understreger Italien, at den omtvistede foranstaltning i den foreliggende sag blot gennemfører et generelt princip i italiensk ret, der er forankret i artikel 111 i den italienske konkurslov (»Legge Fallimentare«, Regio decreto nr. 267 af 16. marts 1942), som også er til stede i andre bestemmelser heri, såsom artikel 182c og d, som giver almindelige dommere kompetence til at kvalificere visse lån som massekrav, især hvis sådanne lån er afgørende for videreførelse af aktiviteterne i virksomheden og sikre, at kreditorer bedre tilgodeses.

3.3.3. Økonomisk fordel

- (93) De italienske myndigheder er af den opfattelse, at vilkårene for lånet er sædvanlige markedsvilkår for et lån med en lav sikkerhedsstillelse. Det lån, der er ydet af de finansielle institutioner, har en rente på Euribor 3 mdr. + [...] basispoint pr. år. Lånets varighed er fra 11. september 2014 til 28. februar 2015. Aftalen har alle de normale betingelser. Da Ilva i mellemtiden blev sat under ekstraordinær administration, hvorunder kreditorer ikke er berettiget til at håndhæve deres fordringer, blev lånet ikke tilbagebetalt på udløbsdatoen. Under den ekstraordinære administration skal alle fordringer tilbagebetales i henhold til de gældende bestemmelser.
- (94) Med hensyn til spørgsmålet om, hvorvidt ydelsen af lånet blev muliggjort gennem kvalificering som massekrav, hævder de italienske myndigheder, at anerkendelse af kvalificering som massekrav kun vil ske, efter den kompetente nationale ret har kontrolleret, at lånet opfylder alle de betingelser, der kræves i henhold til artikel 12, stk. 5, i lovdekret nr. 101/2013, efter proceduren, der skal fuldende listen over kreditorer (accertamento del passivo). På tidspunktet for ydelsen af lånet var kvalificeringen som massekrav derfor rent hypotetisk.

3.4. Foranstaltning 3

- (95) De italienske myndigheder bemærker for det første, at det garanterede lån ved lov udelukkende er øremærket til investeringer i miljøplanen. Det skal derfor imødekomme Kommissionens betænkeligheder i den begrundede udtalelse.

3.4.1. Statsmidler og økonomisk fordel

- (96) Ifølge de italienske myndigheder skyldes anvendelsen af statsmidler ikke, at statsgarantier bringer statens midler i fare, hvis de tages i brug. Statsmidler påvirkes kun, hvis det potentielle tab for staten ikke honoreres behørigt.
- (97) I denne henseende mener de italienske myndigheder, at den ekstra garanti på 3,12 % af flere grunde er markedsorienteret.
- (98) For det første bestilte de italienske myndigheder en ekspertundersøgelse (»[...] udtalelsen«) for at fastsætte denne ekstra garanti. [...] udtalelsen er baseret på en metode, som er fastlagt i overensstemmelse med punkt 3.2. litra d), i Kommissionens meddelelse om anvendelsen af EF-traktatens artikel 87 og 88 på statsstøtte i form af garantier (»garantimeddelelsen«) ⁽⁵⁰⁾:
- a) Låntagers kreditrisiko blev analyseret ved hjælp af en model, som giver en kreditvurdering på grundlag af de foreliggende oplysninger.
 - b) Ud fra denne kreditberegning blev der foretaget en benchmarkinganalyse for at udvælge et rimeligt antal markedsværdier for garantipræmien på grundlag af de forskellige metoder, der anvendes som international praksis.
 - c) De opnåede resultater blev yderligere bekræftet af ekstra evalueringskriterier.
 - d) Resultatet var Euribor 6 mdr. + mellem 2,5 % og 3,12 %.
 - e) Den højeste procent blev valgt.
- (99) For det andet falder den garantipræmie og rentesats på lånet, som Ilva betalte, inden for de grænser, der er angivet i betragtning 90 i indledningsafgørelsen (dvs. at marginen for et lån til en teknisk insolvent virksomhed med en lavere kreditvurdering end CCC ville være mellem 400 og 1 000 basispoint). I denne henseende bør der tages højde for lånets kvalificering som massekrav ved vurderingen af den kreditrisiko, der knytter sig hertil.

⁽⁵⁰⁾ Kommissionens meddelelse om anvendelsen af EF-traktatens artikel 87 og 88 på statsstøtte i form af garantier (EUT C 155 af 20.6.2008, s. 10).

- (100) For det tredje skal den risiko, som staten har påtaget sig, vurderes i forhold til statens samlede rentabilitetsmål. I denne forbindelse bør det understreges, at foranstaltningen var øremærket til udgifter, der var nødvendige for at opfylde den italienske stats miljømæssige forpligtelser som følge af Kommissionens begrundede udtalelse. Den markedsøkonomiske aktørs princip skal derfor vurderes samlet for alle relevante overvejelser for staten, herunder den omstændighed, at den endelige belastning af statsmidlerne ville være mindre, hvis de miljømæssige investeringer gennemføres takket være foranstaltning 3 ⁽⁵¹⁾.
- (101) Italien mener kort sagt, at: i) garantien forrentes på markedsvilkår, og ii) den risiko, som staten som garant har påtaget sig, er økonomisk rationel og sammenhængende med statens overordnede rentabilitetsmål.
- (102) Endelig understreger Italien, at det ikke er ualmindeligt, at kreditinstitutter, der allerede er eksponeret for en virksomhed under konkursbehandling, yder supplerende midlertidig finansiering som massekrav til denne virksomhed, selv i tilfælde hvor en sådan finansiering ikke er dækket af nogen statsgaranti. Bankernes, Intesa Sanpaolo og Banco Popolare, adfærd med hensyn til foranstaltning 3 er derfor ikke usædvanlig. Disse banker samt andre banker, der allerede er eksponeret for Ilva, har haft åbne kreditbevillinger til fordel for Ilva på trods af manglende statsgarantier for disse kreditbevillinger.

3.5. Foranstaltning 4

- (103) De italienske myndigheder fremhæver, at bestemmelsen i artikel 3, stk. 5, i lovdekret nr. 1/2015 ikke pålægger virksomhederne nogen forpligtelse til at nå frem til en aftale, men udelukkende var processuel og gør det muligt for Ilvas ekstraordinære kommissærer at bruge midlerne fra forliget i forbindelse med den ekstraordinære administration. Forliget blev indgået frit og frivilligt af Ilva og Fintecna.

3.5.1. Princippet om den markedsøkonomiske aktør

- (104) De italienske myndigheder gentager, at Fintecna, der er et statsejet selskab, efter deres opfattelse generelt fungerer som enhver anden markedsøkonomisk aktør ⁽⁵²⁾. Dette blev bekræftet af selve indledningsafgørelsen, hvor det ifølge de italienske myndigheder anføres, at kontraktbestemmelsen fra 1996 var et tilsagn som en privat sælger ville have givet, og at det beløb, der betales af Fintecna, var i overensstemmelse med en rationel beslutning truffet af en privat investor ⁽⁵³⁾.
- (105) I indledningsafgørelsen synes der imidlertid at blive sået tvivl om, hvorvidt en privat aktør ville have ventet en mere fremskreden fase af Ilvas omstrukturering, inden denne ville opfylde sine forpligtelser. De italienske myndigheder er af den opfattelse, at transaktionen blot er en opfyldelse af en kontraktlig forpligtelse vedrørende skader på miljøet. Derfor medfører den finansielle byrde for Fintecna ikke en særlig fordel for de berørte virksomheder som defineret i Domstolens domme i *Slooman Neptun* ⁽⁵⁴⁾ og *Ecotrade* ⁽⁵⁵⁾.
- (106) De italienske myndigheder minder om en grundig forudgående procedure, herunder ekspertudtalelser og -rapporter, efterfulgt af Fintecna, inden den endelige forligsafgørelse blev truffet den 4. marts 2015. Ved at indgå forliget satte Fintecna en stopper for ethvert juridisk ansvar, som kunne have udløst endnu større erstatningsomkostninger i fremtiden. Den alternative adfærd nævnt i betragtning 96 i indledningsafgørelsen (dvs. manglende eller langsommere betaling i lyset af Ilvas ledelsesmæssige ændringer) ville have udgjort en opportunistisk og risikobetonet adfærd, der ikke ville have været forenelig med en markedsøkonomisk aktør som defineret af Domstolen ⁽⁵⁶⁾.

⁽⁵¹⁾ Domstolens dom af 5. juni 2012, Kommissionen mod *Électricité de France (EDF)*, C-124/10 P, ECLI:EU:C:2012:318, præmis 86-87.

⁽⁵²⁾ Kommissionens beslutning af 7. juni 2005 i sag C2/2005 vedrørende Alitalias forretningsomstruktureringsplan (EUT L 69, 8.3.2006, s. 1), betragtning 207 og 217-218.

⁽⁵³⁾ Betragtning 93 og 94 i indledningsafgørelsen.

⁽⁵⁴⁾ Domstolens dom af 17. marts 1993, *Slooman Neptun*, forenede sager C-72/91 og C-73/91, ECLI:EU:C:1993:97, præmis 21.

⁽⁵⁵⁾ Domstolens dom af 1. december 1998, *Ecotrade Srl mod Altiforni e Ferriere di Servola SpA (AFS)*, C-200/97, ECLI:EU:C:1998:579, præmis 36.

⁽⁵⁶⁾ Se bl.a. Domstolens dom af 19. marts 2013, *Bouygues SA og Bouygues Télécom SA mod Kommissionen*, forenede sager C-399/10 P og C-401/10 P, ECLI:EU:C:2013:175.

3.6. Foranstaltning 5

3.6.1. Selektiv økonomisk fordel

- (107) De italienske myndigheder er af den opfattelse, at lånet er ydet på sædvanlige markedsvilkår. Lånet ydet af staten forrentes årligt med Euribor 6 mdr. + 300 basispoint. En arbejdsdag inden ydelsen af lånet lå Euribor 6 mdr. på – 0,04 %. Rentesatsen blev derfor fastsat til 2,96 %.
- (108) Italien gør gældende, at denne sats er i overensstemmelse med [...] udtalelsen udarbejdet med henblik på tildeling af foranstaltning 3 (se betragtning 98). [...] udtalelsen viser, at en rentesats på mellem 2,50 % og 3,12 % vil være markedskonform. I mangel af væsentlige ændringer i Ilvas situation mellem tidspunktet for tildeling af foranstaltning 3 og foranstaltning 5 (april 2015 i forhold til december 2015) mener de italienske myndigheder, at [...] udtalelsen kan anvendes til at vurdere, om foranstaltning 5 er markedskonform.
- (109) Italien understreger desuden, at lånet er klassificeret som massekrav — og det er vigtigt, at Kommissionen tager hensyn til dette, når den vurderer kreditrisikoen knyttet til lånet.
- (110) Endvidere hævder Italien, at foranstaltning 5 har til formål at fremme salget af Ilva og i mellemtiden garanterer driften på en måde, der er forenelig med kravene til miljøbeskyttelse, sundhed og beskæftigelse.
- (111) Endelig minder Italien om, at lovdekret nr. 98/2016 den 9. juni 2016 ændrede forpligtelsen til tilbagebetaling af lånet ved at overføre det fra erhververen af Ilvas aktiver til Ilva selv. Derudover, som følge af ændringer i salgsprocessen og for at undgå at udskyde den endelige dato for lånets tilbagebetaling ud over den endelige afhændelse af Ilvas aktiver, ændredes med artikel 1, stk. 1, litra a), i lovdekret nr. 243/2016 datoen for tilbagebetaling af lånet til 60 dage efter den endelige afhændelse af Ilvas aktiver, hvorved lånet blev afkoblet fra det dekret, hvorved ophøret af Ilvas aktivitet blev erklæret.

4. BEMÆRKNINGER FRA INTERESSEREDE PARTER

4.1. Bemærkninger fra Ilva

- (112) Ilva meddelte Kommissionen, at virksomheden fuldt ud tilslutter sig de italienske myndigheders bemærkninger, som er opsummeret i afsnit 3 i denne afgørelse.

4.2. Bemærkninger fra Peacelink

- (113) Peacelink er en italiensk ikkestatslig organisation, der har til formål at give borgerne gennemsigtige oplysninger om forskellige emner såsom militære eller miljømæssige konflikter.
- (114) Peacelink mener, at den tvivl, som Kommissionen udtrykte i sin indledningsafgørelse, er fuldt ud berettiget. Vedrørende foranstaltning 1 anfører de, at den forventede betaling af de retligt beslaglagte beløb ville medføre, at staten skulle bære risikoen for resultatet af den retslige procedure. Ingen privat investor ville acceptere at bære en sådan risiko. Med hensyn til foranstaltning 2 er Peacelink af den opfattelse, at ingen markedsøkonomisk aktør ville have ydet et lån til Ilva uden statslige indgreb. Dette indgreb indebærer desuden en risiko for statsmidlerne, eftersom det påvirker tilbagebetalingsrækkefølgen af offentlige kreditter. Med hensyn til foranstaltning 3 mener Peacelink, at ingen markedsøkonomisk kreditor ville have ydet et lån på de vilkår, som blev tilbudt Ilva. Og hvad angår foranstaltning 4, mener Peacelink, at der er tale om statsstøtte, fordi Fintecna kun besluttede at bilægge sit krav på grund af bestemmelserne i lovdekret nr. 1/2015. Den omstændighed, at Fintecna er offentligt ejet, sår endvidere tvivl om dens evne til at handle som en privat aktør.
- (115) Peacelink anmodede også Kommissionen om at udvide sin tilbundsående undersøgelse til offentlig støtte ydet under lovdekret nr. 191/2015 i form af et lån på 300 mio. EUR og et andet på 800 mio. EUR.
- (116) Endelig kommenterede Peacelink de miljømæssige aspekter af Ilva, som ikke er relevante for den nuværende statsstøtteprocedure.

4.3. Bemærkninger fra WF Stahl

- (117) WV Stahl er en brancheforening for stålindustrien i Tyskland. Den har hjemsted i Düsseldorf.

- (118) WV Stahl er enig i den tvivl, som Kommissionen gav udtryk for i indledningsafgørelsen. For så vidt angår foranstaltning 1, mener WV Stahl, at forudbetalingen af de retligt beslaglagte beløb ville give Ilva en økonomisk fordel. Med hensyn til foranstaltning 2 mener de, at kvalificeringen som massekrav virker som en form for garanti og derfor er vektor for ulovlig støtte. Forekomsten af statsstøtte i foranstaltning 3 er efter deres opfattelse indlysende. For så vidt angår foranstaltning 4, forklarer WV Stahl, at en markedsøkonomisk aktør ikke ville have accepteret en sådan aftale.
- (119) WV Stahl advarede Kommissionen om den mulige tildeling af yderligere statsstøtte i form af to lån på henholdsvis 300 mio. EUR og 800 mio. EUR. De anmoder Kommissionen om at sikre, at der ikke ydes yderligere offentlig støtte til Ilva. Navnlig skal alle statens udgifter til foranstaltninger, som er bydende nødvendige for at håndtere eksisterende forurening og for at garantere borgernes sundhed i Taranto, fortsat være i overensstemmelse med princippet om, at forurenere betaler, og ikke være et påskud for opgradering af Ilvas stålværker.
- (120) Og endelig anmoder WV Stahl Kommissionen om at sikre en hurtig tilbagebetaling af eventuel støtte, som måtte anses for uforenelig efter den tilbundsgående undersøgelse. For så vidt angår statsstøtte i form af lån, bør støttebeløbet beregnes på grundlag af forskellen mellem den rente, som staten opkrævede, og hvad der skal betragtes som en markedsrente på tidspunktet for tildelingen af støtten.

4.4. Bemærkninger fra Riva Fire SpA

- (121) Riva Fire SpA («Riva Fire») havde kontrollen med Ilva fra 1995, hvor den erhvervede virksomheden fra IRI, og indtil den 4. juni 2013, hvor forvaltningen af Ilvas stålværk blev overført til en statsligt udpeget kommissær i henhold til lovdekret nr. 61/2013.
- (122) Riva Fire sigter i sine bemærkninger på at genoprette det, som Riva Fire anser for at være den korrekte version af virksomhedens udvikling, indtil sidstnævnte kom under konkursbehandling i henhold til lovdekret nr. 1/2015. Især hævder Riva Fire, at den blev uretmæssigt bortvist fra Ilvas ledelse gennem en række foranstaltninger gennemført af den italienske dømmende og udøvende magt, uden at have været i stand til at forsvare sine synspunkter i en egentlig kontradiktorisk procedure og dermed sikre sin ret til forsvar.
- (123) Riva Fire har ingen specifikke bemærkninger til nogen af de foranstaltninger, som er omfattet af indledningsafgørelsen eller udvidelsesafgørelsen.
- (124) Den lægger imidlertid vægt på det, den ser som en modsigelse i de italienske myndigheders fremstilling af de faktiske omstændigheder. Ifølge Riva Fire har de italienske myndigheder i forbindelse med Kommissionens undersøgelse af statsstøtte på den ene side fremført, at offentlige midler ydet til Ilva ikke udgør statsstøtte, da de skulle anvendes til udbedring af miljøskader, og på den anden side i forbindelse med Kommissionens traktatbrudsprocedure hævdet, at der ikke var nogen miljømæssige eller sundhedsmæssige risici forbundet med Ilvas fabrik i Taranto.

4.5. Italiens bemærkninger til de interesserede parter bemærkninger

- (125) Kommissionen videresendte bemærkningerne fra Riva Fire Peacelink, WV Stahl og Ilva til de italienske myndigheder.
- (126) De italienske myndigheder mener, at disse bemærkninger er enten generiske i deres formulering eller irrelevante for den relevante procedure. Ifølge dem er der allerede taget højde for de generiske argumenter i disse bemærkninger i de fremsatte bemærkninger fra de italienske myndigheder som svar på indledningsafgørelsen og udvidelsesafgørelsen.
- (127) Desuden mener de italienske myndigheder, at Riva Fires holdning til den indlysende modsigelse, der er beskrevet i betragtning 124, er ugrundet. De italienske myndigheder har utvetydigt anerkendt sundheds- og miljøkatastrofen i Taranto-området. Det citat, som Riva Fire henviser til vedrørende de påståede manglende miljø- og sundhedsrelaterede risici i Taranto, var taget ud af kontekst og afspejlede under alle omstændigheder ikke de italienske myndigheders officielle holdning.

5. VURDERING AF STØTTEFORANSTALTNINGEN

5.1. Vedrørende den påståede uoverensstemmelse mellem statsstøtteproceduren og procedurerne for overtrædelse af EU's miljølovgivning

- (128) Generelt hævder de italienske myndigheder, at de forskellige statslige foranstaltninger til fordel for Ilva først og fremmest har til formål at afhjælpe de betænkeligheder, Kommissionen påpegede i sin begrundede udtalelse. I deres bemærkninger til indledningsafgørelsen bemærker Riva Fire en uoverensstemmelse i påstandene fra de italienske myndigheder mellem overtrædelsesproceduren og proceduren vedrørende statsstøtte (se betragtning 124 og modargumentet fra Italien i betragtning 127). Ifølge Italien modsiger Kommissionen sig selv, når den på den ene side kræver, at Italien hurtigt skal gennemføre de arbejder, som er nødvendige for at bringe fabrikken i Taranto i overensstemmelse med gældende miljøbestemmelser, og på den anden side forhindrer de italienske myndigheder i at finansiere disse arbejder.
- (129) Kommissionen afviser dette argument. Principielt kan det at bringe en overtrædelse af et givet sæt regler til ophør ikke retfærdiggøre overtrædelse af et andet sæt regler. I den foreliggende sag bør Ilvas overensstemmelse med Unionens gældende miljøbestemmelser ikke ske i strid med EU's statsstøtteregler ved at yde offentlig støtte, som ikke er til rådighed for Ilvas konkurrenter, som også skal overholde Unionens miljølovgivning uden at nyde tilsvarende godt af ulovlig statsstøtte.
- (130) De italienske myndigheder anfører derefter, at de offentlige støtteforanstaltninger, der er øremærket til gennemførelse af miljøplanen, falder uden for anvendelsesområdet af artikel 107, stk. 1, i TEUF, da de er bestemt til at afhjælpe miljøskader, mens der foretages en identifikation af forureneren, i overensstemmelse med direktiv 2004/35/EF og artikel 250 i den italienske miljølov samt betragtning 114 og 115 i Kommissionens indledningsafgørelse.
- (131) Kommissionen mener, at de italienske myndigheders argumentation er mangelfuld af følgende grunde.
- (132) Indledningsvist påpeger Kommissionen, at kun foranstaltning 1 og 3 ved lov er øremærket til gennemførelse af miljøplanen.
- (133) Vigtigst er det, at det kun er foranstaltningens indvirkning på virksomheden, der er relevant, ikke hverken årsagen til eller formålet med statens indgriben ⁽⁵⁷⁾. Eftersom det kun er foranstaltningens virkning på virksomheden, der betyder noget, er miljømæssige eller andre formål med foranstaltningen som sådan irrelevante. Det er også irrelevant, om fordelen er obligatorisk for virksomheden, derved at den ikke kunne undgå eller afvise den ⁽⁵⁸⁾.
- (134) Derfor bør offentlige indgreb, der foretages i henhold til artikel 6, stk. 3, i direktiv 2004/35/EF, ikke falde uden for anvendelsesområdet for artikel 107, stk. 1, i TEUF. Artikel 107, stk. 1, i TEUF gælder ligeledes for begge scenarier: i), når forureneren endnu ikke er identificeret, og ii) når forureneren er identificeret, men ikke har truffet de nødvendige afhjælpende foranstaltninger. I begge scenarier bliver de rensningsforanstaltninger, som staten har truffet, til statsstøtte, hvis staten letter den byrde, der normalt påhviler en støttemodtager som Ilva og ikke forsøger at få refunderet de ressourcer, den har anvendt til rensningen, fra den identificerede forurener.
- (135) I den foreliggende sag giver indledningsafgørelsen blot staten mulighed for midlertidigt at dække presserende rensningsforanstaltninger, indtil forureneren er identificeret, og forudsat at Italien kræver omkostningerne refunderet hos forureneren ⁽⁵⁹⁾. Indledningsafgørelsen indeholder således ikke nogen absolut og ubetinget tilladelse til at anvende statsmidler til at gennemføre kravene i den begrundede udtalelse og/eller miljøplanen for Ilva.
- (136) I denne forbindelse bemærker Kommissionen f.eks., at den miljøplan, som Italien henviser til, omfatter en række foranstaltninger, som ikke kan klassificeres som »hastende rensningsforanstaltninger«, men snarere som opgraderinger, der har til formål at forbedre Ilvas resultater i overensstemmelse med de miljøstandarder, der gælder for stålproduktion, som fastsat i Ilvas miljøgodkendelse.

⁽⁵⁷⁾ Domstolens dom af 2. juli 1974, Italien mod Kommissionen, 173/73, ECLI:EU:C:1974:71, præmis 13.

⁽⁵⁸⁾ Kommissionens beslutning 2004/339/EF af 15. oktober 2003 om Italiens støtteforanstaltninger til fordel for RAI SpA (EUT L 119 af 23.4.2004, s. 1), betragtning 69, og forslag til afgørelse fra generaladvokat Fennelly af 26. november 1998, Frankrig mod Kommissionen, C-251/97, ECLI:EU:C:1998:572, punkt 26.

⁽⁵⁹⁾ Betragtning 114 og 115 i indledningsafgørelsen.

- (137) Vigtigst er det, eftersom det kun er virkningerne af de statslige foranstaltninger (og ikke deres årsager eller mål), der betyder noget, at det ikke kan udledes, at foranstaltninger, der som sådan udgør statsstøtte, ville ophøre med at være støtte, blot fordi de anvendes til Ilvas miljøplan. Indledningsafgørelsen giver ikke (og kunne ikke have givet) mulighed for dette.
- (138) Sammenfattende kan Italien ikke bruge kravene i den begrundede udtalelse samt ordlyden af betragtning 114 og 115 i Kommissionens indledningsafgørelse som begrundelse for, at statsstøtten til Ilvas nuværende drift samt miljøomkostninger ikke er statsstøtte.

5.2. Spørgsmålet om, hvorvidt der er tale om statsstøtte

- (139) I henhold til artikel 107, stk. 1, i TEUF er »statsstøtte eller støtte, som ydes ved hjælp af statsmidler under enhver tænkelig form, og som fordrejer eller truer med at fordreje konkurrencevilkårene ved at begunstige visse virksomheder eller visse produktioner, uforenelig med det indre marked, i det omfang den påvirker samhandelen mellem medlemsstaterne.«
- (140) De anførte kriterier i artikel 107, stk. 1, i TEUF er kumulative. Så med henblik på at vurdere, hvorvidt den pågældende foranstaltning udgør statsstøtte i henhold til artikel 107, stk. 1, i TEUF, skal følgende betingelser alle være opfyldt.
- a) Støttemodtageren er en virksomhed efter artikel 107, stk. 1, i TEUF, hvilket indebærer, at den udøver økonomisk virksomhed.
 - b) Foranstaltningen er finansieret med statsmidler og kan tilregnes staten.
 - c) Foranstaltningen giver en økonomisk fordel.
 - d) Denne fordel er selektiv.
 - e) Foranstaltningen fordrejer eller truer med at fordreje konkurrencevilkårene og kan påvirke samhandelen mellem medlemsstaterne.
- (141) Med hensyn til opfyldelsen af betingelsen om, at støttemodtageren skal være en virksomhed i henhold til traktatens artikel 107, stk. 1, i TEUF, har Domstolen konsekvent defineret virksomheder som enheder, der udøver en økonomisk aktivitet, uanset deres retlige status og måden, hvorpå de finansieres ⁽⁶⁰⁾, mens enhver aktivitet, der består i at udbyde varer og tjenesteydelser på et marked, udgør en økonomisk aktivitet ⁽⁶¹⁾. Kommissionen bemærker, at Ilva fremstiller og sælger stål på EU-markedet og i udlandet, hvilket kan betragtes som en økonomisk aktivitet. Kommissionen konkluderer derfor, at Ilva, uanset ejerskab eller status under ekstraordinær administration i henhold til italiensk ret, er en virksomhed i henhold til artikel 107, stk. 1, i TEUF.
- (142) Kommissionen skal undersøge, om de her omhandlede foranstaltninger fordrejer eller truer med at fordreje konkurrencevilkårene og kan påvirke samhandelen mellem medlemsstaterne. Der er en formodning om, at når støtte, der er ydet af en medlemsstat, styrker en virksomheds position i forhold til andre virksomheder, der konkurrerer i samhandelen inden for EU, skal sidstnævnte betragtes som påvirket af den pågældende støtte ⁽⁶²⁾. Dermed er det tilstrækkeligt, at støttemodtageren konkurrerer med andre virksomheder på markeder, der er åbne for konkurrence ⁽⁶³⁾. Markedet for kulstofstål, hvor Ilva opererer, er udsat for stærk konkurrence og samhandel i EU ⁽⁶⁴⁾, og Ilva sælger sine produkter i Italien og andre medlemsstater. Som følge heraf gælder det for alle de vurderede foranstaltninger, at de fordrejer eller truer med at fordreje konkurrencevilkårene og kan påvirke samhandelen mellem medlemsstaterne.
- (143) Med hensyn til de andre kriterier i artikel 107, stk. 1, i TEUF og nævnt i betragtning 140, litra b), c) og d), vil Kommissionen foretage en vurdering af de enkelte foranstaltninger.

⁽⁶⁰⁾ Domstolens dom af 12. september 2000, Pavlov m.fl., forenede sager C-180/98 til C-184/98, ECLI:EU:C:2000:428, præmis 74; Domstolens dom af 10. januar 2006, Cassa di Risparmio di Firenze SpA m.fl., C-222/04, ECLI:EU:C:2006:8, præmis 107.

⁽⁶¹⁾ Se Domstolens dom af 16. juni 1987, Kommissionen mod Italien, 118/85, ECLI:EU:C:1987:283, præmis 7; Domstolens dom af 18. juni 1998, Kommissionen mod Italien, C-35/96, ECLI:EU:C:1998:303, præmis 36; Domstolens dom af 12. september 2000, Pavlov m.fl., forenede sager C-180/98-C-184/98, ECLI:EU:C:2000:428, præmis 75.

⁽⁶²⁾ Se navnlig Domstolens dom af 17. september 1980, Philip Morris mod Kommissionen, 730/79, ECLI:EU:C:1980:209, præmis 11; Domstolens dom af 22. november 2001, Ferring, C-53/00, ECLI:EU:C:2001:627, præmis 21; Domstolens dom af 29. april 2004, Italien mod Kommissionen, C-372/97, ECLI:EU:C:2004:234, præmis 44.

⁽⁶³⁾ Rettens dom af 30. april 1998, Het Vlaamse Gewest mod Kommissionen, T-214/95, ECLI:EU:T:1998:77.

⁽⁶⁴⁾ Se f.eks. Kommissionens beslutning af 2. juni 2006 vedrørende Mittal/Arcelor-fusionen (M.4137), hvori Kommissionen fandt, at det relevante geografiske marked for kulstofstål mindst omfatter hele EØS.

5.2.1. Foranstaltning 1

- (144) Som forklaret i betragtning 21 indgik Riva-familien og Ilva den 24. maj 2017 en aftale, som løste den igangværende tvist mellem Ilvas ekstraordinære administration og Riva-familien.
- (145) Forligsaftalen er en aftale udelukkende mellem private parter, nemlig visse medlemmer af Riva-familien i deres egenskab af aktionærer i Ilva og den nuværende ledelse af Ilva under ekstraordinær administration. [...]. Ilva er ikke part i straffesagen. De beløb, der skal overføres til Ilva i henhold til forligsaftalen, omfatter: i), de Riva-aktiver, som Riva-familien ligger inde med på udenlandske bankkonti, som skal stilles endeligt til rådighed for Ilva i den retlige form, som fremgår af artikel 3, stk. 1, i lovdekret nr. 1/2015, dvs. i form af obligationer, der skal tegnes af Fondo Unico di Giustizia, uden at obligationerne skal returneres til medlemmerne af Riva-familien, selv i tilfælde af frifindelse, og ii) et yderligere beløb på 145 mio. EUR.
- (146) Sammenlignet med situationen på tidspunktet for indledningsafgørelsen udgør denne aftale en ny faktisk omstændighed, der skal tages i betragtning ved Kommissionens endelige vurdering af foranstaltning 1, navnlig hvad angår en eventuel fordel for Ilva og foranstaltningens tilregnelighed til staten.
- (147) I denne henseende er det ubestridt, at det oprindeligt var de italienske myndigheders hensigt at overføre Riva-aktiverne til Ilva inden afslutningen af straffesagen, som forklaret i indledningsafgørelsen. Det er dog en kendsgerning, at Riva-aktiverne på trods af bestemmelserne i lovdekret nr. 1/2015 og efterfølgende Decreto di Trasferimento ikke blev overført på grund af vedholdende modstand fra den schweiziske domstol mod at udføre ordren uden forudgående samtykke fra den formodede ejer af de pågældende aktiver — medlemmerne af Riva-familien. Situationen kunne først løses, da medlemmerne af Riva-familien selv besluttede, ved hjælp af en rent privat aftale, at overføre de aktiver, de kontrollerede, til Ilva ⁽⁶⁵⁾. Det er også en kendsgerning, at forligsaftalen ikke fuldt ud svarer til hele den konstruktion, som de italienske myndigheder havde opstillet i lovdekret nr. 1/2015. For det første er de overførte beløb til Ilva faktisk højere end fastsat i dette lovdekret, og for det andet har Riva-familien modtaget vigtige genparter til gengæld for overdragelse af beløbene.
- (148) Denne private forligsaftale og det forhold, at situationen først blev løst, efter denne aftale blev indgået, beviser, at beslutningen om at overføre Riva-aktiverne til Ilva i sidste ende var i) en del af en bredere aftale om at forene Riva-familiens og Ilvas private interesser og ii) blev truffet af Riva-familien og Ilva (ikke staten). Dette skal tages i betragtning for at afgøre, om Kommissionens oprindelige tvivl om, hvorvidt transaktionen ville give Ilva en økonomisk fordel og kunne tilregnes staten, består.
- (149) Hvad angår tilregnelighed til staten af overførslen af Riva-aktiverne til Ilva, bemærker Kommissionen, at denne overførsel fandt sted som led i en bredere aftale, der blev besluttet af Riva-familien og Ilva. Igen er det ubestridt, at det oprindeligt var de italienske myndigheders hensigt at overføre aktiver fra Riva-familien til Ilva inden afslutningen af straffesagen. Ikke desto mindre blev den endelige beslutning truffet af Riva-familien ved hjælp af forligsaftalen, idet Riva-familien i en skrivelse pålagde de udenlandske banker at frigive midlerne og dermed effektivt tillod overførslen til Ilva. Grundlaget for overførslen af Riva-aktiverne til Ilva er derfor den private forligsaftale mellem Riva-familien og Ilva, som ikke kan tilregnes staten.
- (150) Kommissionen bemærker endvidere, for så vidt angår en eventuel økonomisk fordel, at Ilva med forligsaftalen med Riva-familien ikke synes at have opnået nogen fordel, som den ikke ville have kunnet opnå under normale markedsvilkår. Riva-familien havde et incitament til at indgå forligsforhandlinger, da den risikerede at skylde Ilva op til [...] EUR i erstatningskrav, såfremt Ilvas fordringer blev stadfæstet af den nationale domstol. Ilva selv havde et temmelig presserende behov for likviditet, det være sig til finansiering af den løbende drift eller til rensningsforanstaltningerne defineret i miljøplanen. Ilva accepterede derfor at give afkald på eventuelle fremtidige fordringer (potentielt på op til [...] EUR) til gengæld for omgående overførsel af ca. 1,2 mia. EUR, idet en del heraf var Riva-aktiverne omfattet af lovdekret nr. 1/2015. Denne adfærd afspejler, at en forsigtig aktør, som ikke ønsker at

⁽⁶⁵⁾ I denne forbindelse er det værd at bemærke, at Riva-aktiverne forblev på Riva-familiemedlemmernes bankkonti uden for Italien indtil den endelige gennemførelse af forligsaftalen i juni 2017.

påtage sig et tab, kan foretrække at bilægge en tvist i mindelighed i stedet for at ty til en dommer eller voldgiftsmand efter løbende retssager. På denne baggrund er der intet, der tyder på, at forligsaftalen mellem Riva-familien og Ilva ikke blev indgået til gensidig gavn for begge private parter. Da forligsaftalen som helhed er indgået under normale markedsvilkår mellem Ilva og dens aktionærer og dermed ikke giver Ilva nogen økonomisk fordel, giver overførslen af Riva-aktiverne, der indgår i denne globale løsning, derfor heller ikke Ilva nogen økonomisk fordel.

- (151) I lyset af ovenstående mener Kommissionen, at overførslen af Riva-aktiverne til Ilva i den juridiske form, der er fastsat i lovdekret nr. 1/2015, ikke giver Ilva en økonomisk fordel til Ilva og heller ikke kan tilregnes den italienske stat.

5.2.1.1. Konklusion vedrørende foranstaltning 1

- (152) På grundlag af ovenstående konkluderer Kommissionen, at den gennemførte foranstaltning ikke kan tilregnes staten. Eftersom kriterierne i artikel 107, stk. 1, i TEUF er kumulative, konkluderer Kommissionen, at foranstaltning 1 ikke udgør statsstøtte.

5.2.2. Foranstaltning 2

5.2.2.1. Økonomisk fordel hidrørende fra statsmidler

- (153) Med henblik på at vurdere, om foranstaltning 2 udgør en økonomisk fordel for Ilva, har Kommissionen først undersøgt Italiens argumenter i betragtning 87 med hensyn til denne foranstaltnings regulerende karakter. Ifølge Italien gennemfører den pågældende lovbestemmelse blot et generelt retsprincip, som gør det muligt at kvalificere kreditter som massekrav, hvis dette er nødvendigt for at bevare værdien af en virksomhed og for forvaltningen af dens aktiver.
- (154) Ved at vedtage foranstaltning 2 anbragte Italien næsten alle insolvente virksomheder, såsom Ilva, som er af national strategisk interesse, under ordningen om massekrav, hvilket er et fælles kendetegn ved konkursbehandling. Det er et væsentligt kendetegn for den generelle konkursrammelovgivning, der gælder for alle virksomheder, der er eller er tæt på at være insolvente, og som opererer i Italien (»Legge Fallimentare« i Regio decreto nr. 267 af 16. marts 1942 (se betragtning 92).
- (155) Kommissionen finder, at Italien har handlet som offentlig regulerende myndighed snarere end som en investor, og at der derfor ikke er grundlag for at anvende testen om den markedsøkonomiske aktør på foranstaltning 2 ⁽⁶⁶⁾. Med andre ord handlede Italien ved at vedtage foranstaltning 2 under udøvelse af sine statslige kompetencer for at bevare værdien af aktiver tilhørende virksomheder, der risikerer konkurs, og ikke som en markedsøkonomisk aktør. Via foranstaltning 2 omdefinerede Italien nemlig ensidigt prioriteringen af Ilvas kreditorer, hvilket er en foranstaltning, der ikke er forenelig med foranstaltninger, som privatpersoner kan foretage. Kun staten har kompetence til at underordne alle eksisterende krav (herunder seniorgæld) nyere krav, og private kreditorer eller private personer i almindelighed har ikke denne kompetence. Derfor finder princippet om den markedsøkonomiske aktør ikke anvendelse for foranstaltning 2.
- (156) Det følger af den manglende anvendelse af princippet om den markedsøkonomiske aktør, at det afgørende kriterium for, om foranstaltning 2 medfører en fordel, ikke er, om staten maksimerer afkastet eller minimerer tabet af statsmidler, der hidrører fra foranstaltningen. Ikke desto mindre skal Kommissionen stadig vurdere, om foranstaltning 2 udgør en anden form for fordel, som hidrører fra statsmidler.
- (157) Under de ovennævnte omstændigheder er den muligvis lavere sandsynlighed for, at staten kan inddrive gæld til visse offentlige enheder, efter ny gæld kvalificeres som massekrav, blot en bivirkning af den pågældende foranstaltning. Hovedformålet med og virkningen af ændringen af den pågældende lov var ikke at opgive Ilvas gæld til staten og dermed give Ilva en fordel. Som anført af de italienske myndigheder kan lån også kvalificeres som massekrav i henhold til den generelle konkurslov (betragtning 92), og der er empirisk bevis for stigende brug i Italien af kredit til virksomheder i konkurssituationer, der indgår domstolsovervågede akkorder, efter der i 2010 blev indført visse reformer, som gradvist har udvidet anvendelsesområdet for kredit kvalificeret som massekrav ⁽⁶⁷⁾. Som bekræftet af Domstolen udgør en indirekte negativ virkning på statens indtægter som følge af

⁽⁶⁶⁾ Domstolens dom af 5. juni 2012, Kommissionen mod EDF, C-124/10 P, ECLI:EU:C:2012:318, præmis 80-81.

⁽⁶⁷⁾ »Finanziamenti Alle Imprese in Crisi E Priorità Nel Rimborso: Gli Effetti Della Prededucibilità Nel Concordato Preventivo« E.Brodi, L. Casolaro; Bank Of Italy, Occasional Paper n°387, september 2017.

lovgivningsmæssige foranstaltninger ikke overførsel af statsmidler, hvis den er uadskilleligt forbundet med foranstaltningen ⁽⁶⁸⁾. Da en mulig negativ virkning på statens lån til Ilva er en uadskillelig del af kvalificeringen af massekrav under konkursbehandlingen i Italien, kan det ikke være et middel til at yde en særlig fordel hidrørende fra statsmidler til Ilva.

5.2.2.2. Konklusion vedrørende foranstaltning 2

- (158) Kommissionen konkluderer, at foranstaltning 2 ikke indebærer en økonomisk fordel for Ilva, som hidrører fra statsmidler. Eftersom kriterierne i artikel 107, stk. 1, i TEUF er kumulative, konkluderer Kommissionen, at foranstaltning 2 ikke udgør statsstøtte.

5.2.3. Foranstaltning 3

5.2.3.1. Statsmidler og tilregnelser til staten

- (159) Med hensyn til foranstaltningens statslige oprindelse bemærker Kommissionen, at foranstaltningen består af en lånegaranti, der blev stillet af det italienske økonomi- og finansministerium.
- (160) Da begrebet medlemsstat omfatter alle niveauer af offentlige myndigheder, uanset om der er tale om en national, regional eller lokal myndighed, konkluderer Kommissionen derfor, at denne foranstaltning kan tilregnes staten.
- (161) Statsgarantier bringer statsmidlerne i fare, da deres indfrielse sker over statsbudgettet. Af denne grund og i modsætning til de italienske myndigheders argument, involverer selv behørigt betalte statsgarantier statslige midler. Endvidere finder Kommissionen, som det påvises nedenfor, i den foreliggende sag, at eftersom garantigebyret, som opkræves af Italien, ligger under markedsvilkårene, gav den italienske stat afkald på — og giver stadig afkald på — midler, som den ville have opnået med et højere, markedsbaseret garantigebyr. Vurderingen af vilkårene for en statsgaranti, herunder det gebyr, der opkræves for en sådan, er kun til hinder for konstateringen af en økonomisk fordel (hvis de ikke svarer til markedsvilkår), ikke konstateringen af statsmidler, som ikke kan bestrides. Kommissionen konkluderer derfor, at foranstaltning 3 omfatter statsmidler.

5.2.3.2. Økonomisk fordel

- (162) Det fremgår af fast retspraksis, at for at afgøre, om en statslig foranstaltning udgør statsstøtte i henhold til artikel 107, stk. 1, i TEUF, må det fastlægges bl.a., hvorvidt den virksomhed, foranstaltningen er rettet til, opnår en økonomisk fordel, som den ikke ville have opnået under sædvanlige markedsbetingelser ⁽⁶⁹⁾.
- (163) Der foreligger en økonomisk fordel, når en virksomheds økonomiske situation forbedres som følge af et statsindgreb på vilkår, der afviger fra de normale markedsvilkår ⁽⁷⁰⁾. Et indgreb fra en offentlig myndighed giver ikke nødvendigvis modtageren en fordel og udgør derfor heller ikke som sådan statsstøtte, hvis det udføres under normale markedsvilkår. Hvis den offentlige myndighed med andre ord handler, som en fornuftig aktør i en markedsøkonomi ville gøre under lignende omstændigheder, er der ikke tale om statsstøtte.
- (164) I denne forbindelse fremfører de italienske myndigheder, at den præmie, der opkræves af de italienske myndigheder for statsgarantien, blev fastsat efter anbefaling fra [...] eksperter ⁽⁷¹⁾. Betalingen for den risiko, som staten tager, er ifølge dem i overensstemmelse med den betaling, som en forsigtig markedsøkonomisk aktør ville have krævet, og garantien indebærer ikke en økonomisk fordel for Ilva.
- (165) De interesserede parter, som har fremsat bemærkninger til foranstaltning 3, mener, at en markedsøkonomisk aktør ikke ville have accepteret disse finansielle betingelser. WV Stahl anmoder navnlig Kommissionen om at fastsætte den relevante markedsrente og tilbagesøge den uforenelige støtte i form af forskellen mellem markedsrenten og den faktiske rente, som de italienske myndigheder har opkrævet Ilva.

⁽⁶⁸⁾ Domstolens dom af 13. marts 2001, PreussenElektra, C-379/98, ECLI:EU:C:2001:160, præmis 62. Domstolens dom af 17. marts 1993, Sloman Neptun, forenede sager C-72/91 og C-73/91, ECLI:EU:C:1993:97, præmis 20 og 21, se også Domstolens dom af 7. maj 1998, Viscido m.fl., forenede sager C-52/97, C-53/97 og C-54/97, ECLI:EU:C:1998:209, præmis 13 og 14, og Domstolens dom af 30. november 1993, Kirsammer-Hack, C-189/91, ECLI:EU:C:1993:907, præmis 17 og 18, om at manglende anvendelse af visse bestemmelser i arbejdsretten ikke udgør en overførsel af statsmidler.

⁽⁶⁹⁾ Domstolens dom af 29. juni 1999, DMT, C-256/97, ECLI:EU:C:1999:332, præmis 22.

⁽⁷⁰⁾ Domstolens dom af 11. juli 1996, SFEI m.fl., C-39/94, ECLI:EU:C:1996:285, præmis 60, Domstolens dom af 29. april 1999, Spanien mod Kommissionen, C-342/96, ECLI:EU:C:1999:210, præmis 41.

⁽⁷¹⁾ Se betragtning 98 i denne afgørelse.

- (166) Indledningsvis vil Kommissionen gerne påpege, at på tidspunktet for ydelsen af den omhandlede statsgaranti var Ilva under konkursbehandling. Som sådan kunne Ilva betragtes som en kriseramte virksomhed i henhold til punkt 20, litra c), i rammebestemmelserne for statsstøtte til redning og omstrukturering af kriseramte ikkefinansielle virksomheder (»rammebestemmelserne«) ⁽⁷²⁾.
- (167) I punkt 4.1 i garantimeddelelsen forklarer Kommissionen, at »en eventuel garant, der opererer under markedsøkonomiske forhold, ville kræve en høj præmie af kriseramte virksomheder på det tidspunkt, hvor garantien ydes, på grund af den forventede misligholdelsesgrad. Hvis der er særlig stor sandsynlighed for, at låntageren ikke vil kunne indfri lånet, eksisterer denne markedspræmie måske slet ikke, og under ekstraordinære omstændigheder kan garantiens støtteelement vise sig at være lige så højt som det beløb, der faktisk dækkes af garantien ⁽⁷³⁾.« Denne tilgang blev også benyttet af Domstolen, som fastslog, at når en stat yder en garanti for et banklån til en kriseramte virksomhed, som »ikke har erlagt nogen passende modydelse«, skal garantierne betragtes som et beløb svarende til det garanterede lån ⁽⁷⁴⁾.
- (168) På denne baggrund vurderede Kommissionen først, om den foreliggende sag udgør omstændigheder, hvor sandsynligheden for, at låntageren ikke vil være i stand til at tilbagebetale lånet, er så høj, at det garanterede lånebeløb i sin helhed udgør statsstøtte. En kriseramte virksomhed er en virksomhed, der oplever alvorlige økonomiske og finansielle vanskeligheder, som uden statslig indgriben næsten med sikkerhed vil medføre virksomhedens ophør på kort eller mellemlangt sigt. Under disse omstændigheder er det sandsynligt, at ingen markedsaktør under nogen omstændigheder ville yde et lån eller en garanti til en sådan virksomhed, således at ethvert lån eller enhver garanti fra staten til en sådan virksomhed i princippet bør udgøre støtte svarende til det fulde (garanterede) lånebeløb. Dette centrale udsagn skal imidlertid kontrolleres i forhold til de faktiske omstændigheder i hver enkelt sag og, når den støttemodtagende virksomhed er under konkursbehandling, i forhold til den konkurslovgivning, der gælder i den pågældende medlemsstat.
- (169) Hvad angår sidstnævnte, noterer Kommissionen sig, at den italienske konkurslovgivning for store virksomheder kvalificerer alle nye lån ydet under konkursbehandlingen som prioriterede massekrav (pre-deduzione) i konkursboet i forhold til lån ydet før konkurserklæringen. I modsætning til lån ydet før konkurserklæringen, påløber der endvidere fortsat renter for lån ydet under konkursbehandlingen. Formålet med disse bestemmelser er at tilskynde potentielle kreditorer til at støtte virksomheden under konkursbehandlingen med henblik på at bevare den økonomiske værdi af dens aktiver, mens sagens behandles (turnaround, salg eller likvidation).
- (170) At disse bestemmelser findes, viser, at långivere i nogle tilfælde aftaler at yde nye lån til virksomheder under konkurs (dvs. til kriseramte virksomheder).
- (171) Det viser også, at en långivers eller garants bevæggrunde i forhold til en kriseramte låntager kan være en smule anderledes end ved en normal situation. På den ene side vil långiveren eller garanten i begge situationer vurdere sandsynligheden for, at låntageren ikke vil være i stand til at tilbagebetale lånet. På den anden side kan der først og fremmest lægges vægt på sandsynligheden for, at låntageren misligholder under normale omstændigheder, hvorimod der kan være mere opmærksomhed på misligholdelse (Loss Given Default – »LGD«) af lånet eller garantien for låntagere, der sandsynligvis vil misligholde på et eller andet tidspunkt.
- (172) For virksomheder under konkurs og medmindre der er en høj sandsynlighed for, at virksomheden selv vil blive omstruktureret med et godt resultat eller erhvervet af en ny investor sammen med sine forpligtelser, vil LGD på et nyt lån hovedsagelig afhænge af virksomhedens forventede likvidationsværdi, hvor långiver vil have forrang med hensyn til tilbagebetaling i henhold til reglerne om massekrav. I nogle tilfælde kan den forventede realisationsværdi være lav i forhold til omfanget af virksomhedens gæld som massekrav. I disse tilfælde kan virksomheden have problemer med at få adgang til privat finansiering, og en offentlig garanti vil med større sandsynlighed medføre en fordel svarende til hele det garanterede beløb. Men i de tilfælde, hvor der er en høj forventet værdi i konkursboet, kan der være et forretningsmæssigt grundlag for private långivere (eller garantier), der er vant til at håndtere risikobetonede lån.
- (173) Hvad nærmere angår Ilva, viser det positive udfald af salgsproceduren, at markedsværdien af Ilvas aktiver i fortsat drift forblev høj på trods af virksomhedens økonomiske vanskeligheder, og aktiverne blev solgt til en pris på 1,8 mia. EUR. Dette beløb er ikke særligt overraskende i lyset af Ilvas konkurrencemæssige styrker: Taranto er den største integrerede stålproduktion i Sydeuropa, og Ilvas fabrikker ligger på strategisk vigtige import- og eksportruter i hjertet af Europas næststørste stålmarked (Italien).

⁽⁷²⁾ EUT C 249 af 31.7.2014, s. 1.

⁽⁷³⁾ EUT C 155 af 20.6.2008, s. 10.

⁽⁷⁴⁾ Domstolens dom af 28. januar 2003, Tyskland mod Kommissionen, C-334/99, ECLI:EU:C:2003:55, præmis 138.

- (174) Forskellen mellem markedsværdien af Ilvas aktiver og dens dårlige økonomiske resultater kan skyldes en række specifikke faktorer, herunder de to følgende:
- a) Ilvas produktion er blevet administrativt fastsat til 6 mio. tons, hvilket er langt under dens samlede produktionskapacitet, som følge af de miljøskader, der ville opstå, hvis virksomheden kørte sin fulde produktionskapacitet med sit nuværende miljødstyr. Da stålproduktionsfaciliteter som fabrikken i Taranto er meget kapitalintensive med høje faste omkostninger, skal de køres tæt på deres fulde kapacitet for at være rentable. Det produktionsloft, der er indført for Ilva af miljøhensyn, førte uundgåeligt til en forværring af dens rentabilitet. Men med de rette miljøinvesteringer kan Ilva vende tilbage til et mere optimalt produktionsniveau. Denne mulighed forklarer, hvorfor Ilvas aktiver holdt deres værdi i forhold til potentielle investorer, som var klar til at foretage de nødvendige investeringer.
 - b) Ilva har været under ekstraordinær administration i fem år — i første omgang på grund af miljøhensyn og derefter på grund af virksomhedens finansielle vanskeligheder. Da Ilvas aktiver i flere år ikke blev drevet under normale markedsvilkår, oplevede virksomheden finansielle vanskeligheder, uden at dette indebærer, at de samme aktiver ikke kunne drives på en rentabel måde under normale markedsvilkår og med den rette mængde private investeringer.
- (175) Årsagerne til Ilvas finansielle vanskeligheder havde længe været kendte. Da de ikke vedrørte den iboende værdi af Ilvas aktiver, afholdt de ikke markedsaktører fra at udtrykke interesse i at overtage Ilvas aktiver, ikke blot under den seneste salgsprocedure, men også længe før det ⁽⁷⁵⁾.
- (176) Det følger heraf, at der allerede på tidspunktet for udstedelsen af statsgarantien i april 2015 med rimelighed kunne forventes en høj pris fra salget eller likvidationen af Ilvas aktiver. I henhold til den italienske konkurslovgivning for store virksomheder kvalificeres nye lån som massekrav, og denne salgspris ville derfor i konkursboet blive anvendt til at tilbagebetale nye lån (eller garantier på disse lån, hvis de bliver aktuelle). På grundlag af oplysningerne fra de italienske myndigheder forventedes rækkefølgen af tilbagebetalingen af Ilvas gæld at være følgende på tidspunktet for tildelingen af foranstaltning 3 ⁽⁷⁶⁾:

Figur 1

Rækkefølge for tilbagebetaling af Ilvas gæld i april 2015

[...]

- (177) I lyset af forskellene i omfanget mellem, på den ene side, størrelsen af det garanterede lån (400 mio. EUR) og på den anden side andre former for gæld med en tilbagebetaling af samme eller højere prioritet (ca. [...] EUR) og værdien af Ilvas konkursbo (1,8 mia. EUR, hvis man regner med den pris, som blev tilbudt af den højst bydende i den seneste salgsprocedure), konkluderer Kommissionen, at en fornuftig markedsøkonomisk aktør kunne have ydet Ilva et lån eller en garanti til en passende sats i en vanskelig periode.
- (178) Denne konklusion understøttes af den omstændighed, at Ilva fortsat havde adgang til privat finansiering under konkursen. På tidspunktet for udstedelsen af statsgarantien (i slutningen af april 2015) havde Ilva mindst tre kreditbevillinger hos private banker: EUR [...] hos [...] ⁽⁷⁷⁾, EUR [...] hos [...] og EUR [...] hos [...]. Disse kreditter var factoring, som har en anderledes risikoprofil end lånet på 400 mio. EUR garanteret af den italienske stat. Ikke desto mindre vidner disse kreditbevillinger yderligere om, at Ilva ikke var i en sådan situation, at ingen kreditor under nogen omstændigheder ville finansiere virksomhedens drift.
- (179) Ovenstående dokumenterer, at den foreliggende sag ikke udgør omstændigheder, hvorunder modtagerens adgang til privat finansiering kan udelukkes, således at støtteelementet i offentlige lån eller garantier bør betragtes som statsstøtte til hele lånet eller garantien.

⁽⁷⁵⁾ Ifølge medierne, ArcelorMittal, Marcegaglia og Arvedi, viste alle stålproducenter f.eks. interesse i at erhverve Ilvas aktiver allerede i efteråret 2014, se <http://www.ilsole24ore.com/art/impresa-e-territori/2014-11-13/ilva-decisivo-ruolo-stato-063904.shtml?uuid=ABDP2MDC>.

⁽⁷⁶⁾ Disse oplysninger blev fremlagt af de italienske myndigheder på grundlag af en intern analyse foretaget af Ilva og dens finansielle rådgivere med forbehold af domstolen i Milanos endelige konklusioner om gældens prioritering.

⁽⁷⁷⁾ Efter at Ilva blev taget under konkursbehandling, reducerede [...] denne bevilling til [...] af det indledende beløb på [...] EUR.

- (180) Kommissionen vurderede dernæst, hvorvidt de finansielle betingelser for den offentlig garanti på 400 mio. EUR til Ilva var passende betaling for den risiko, som staten løb. I den forbindelse minder Kommissionen om garantimeddelelsen: »En eventuel garant, der opererer under markedsøkonomiske forhold, ville kræve en høj præmie af kriseramte virksomheder på det tidspunkt, hvor garantien ydes, på grund af den forventede misligholdelsesgrad.«
- (181) I den foreliggende sag blev statsgarantien ydet med en årlig præmie på 3,12 %. Denne præmie blev fastsat på grundlag af [...] udtalelsen.
- (182) I modsætning til de italienske myndigheder mener Kommissionen, at [...] udtalelsen ikke vurderer den betaling, som en privat markedsøkonomisk aktør ville have forlangt til gengæld for garantien, korrekt, eftersom [...] udtalelsen ikke giver et fyldestgørende skøn over sandsynligheden for, at garantien kan udnyttes og i så fald tilbagebetales. Faktisk bygger [...] udtalelsen udelukkende på den fejlagtige antagelse, at lånet på 400 mio. EUR til Ilva ville blive overført til en ny virksomhed (»NewCo«), der ville drive Ilvas aktiver under bedre vilkår. [...] udtalelsen indeholder en tilbundsående vurdering af kreditværdigheden af denne hypotetiske NewCo og konkluderer på grundlag af NewCos skønnede kreditvurdering, at den italienske stat bør anvende en garantipræmie på mellem 1,53 % og 3,12 %. På det tidspunkt, hvor garantien blev ydet, var der imidlertid ingen grund til at antage, at lånet på 400 mio. EUR automatisk ville blive overført til en hypotetisk ny ejer af Ilvas aktiver ⁽⁷⁸⁾. I denne forbindelse burde de italienske myndigheder have vurderet Ilvas kreditværdighed (ikke den hypotetiske erhververs kreditværdighed) og vurderet lånets LGD på dette grundlag.
- (183) Da [...] udtalelsen ikke kunne anvendes til at vurdere, om den præmie, der blev opkrævet af den italienske stat, er tilstrækkelig betaling for risikoen, var Kommissionen nødt til at se nærmere på benchmarks for renter anvendt over for enheder i en lignende finansiell situation som Ilva. I overensstemmelse med etableret og ny beslutningspraksis for virksomheder under konkurs og øremærket til salg ⁽⁷⁹⁾ mener Kommissionen, at Ilvas kreditvurdering uden nogen alternativ kreditvurdering og i lyset af dens kvalificering som kriseramt virksomhed, i bedste fald ligger på CCC (se også betragtning 189). Kommissionen indhentede således finansielle data fra databasen S&P Capital IQ Platform ⁽⁸⁰⁾ om spread på credit default swaps (»CDS«) samt obligationsafkast for selskaber med en kreditvurdering på CCC+, D eller SD på datoen for tildelingen af foranstaltning 3.
- (184) CDS er en finansiell swapaftale, hvor sælgeren af CDS godtgør køberen (normalt kreditor i referencelånet), hvis lånet misligholdes (af debitor). Sælgeren af CDS'en sikrer med andre ord køberen mod visse misligholdte referencelån. Dette instrument er meget relevant til at give et fingerpeg om, hvilken risikopræmie/hvilket garantigebyr en markedsoperatør ville kræve for at sikre sig mod risikoen for misligholdelse af et lån. De indsamlede data om 11 observationer i maj 2015 viser, at spread for CDS'er med en løbetid på 10 år varierer fra 6,3 % til 277,7 % med en median på 17,6 %.
- (185) Obligationsafkastet giver et godt billede af de »samlede« låneomkostninger for en virksomhed, dvs. rentesats og garantipræmie i alt udtrykt i procent. De indsamlede data om 8 observationer i maj 2015 viser satser mellem 5,3 % og 35,6 % med en median på 17,0 % for obligationer med tiårig løbetid. For obligationer med 25 års løbetid var der kun to observationer til rådighed, og disse viste en sats på 14,2 %.
- (186) Som de analyserede data viser, var udgifterne til finansiering af virksomheder med vurderingen CCC+, D eller SD på datoen for tildelingen af foranstaltning 3 væsentligt højere end det, Ilva opnåede med statsgarantien. Ilva var faktisk i stand til at opnå et lån på et samlet beløb (rente på [...] + garantipræmie på 3,12 %) på [...], mens markedsindikatorerne viser en samlet udgift på næsten 17 % i samme periode.
- (187) Denne sandsynlighedskontrol viser, at statsgarantien defineret som foranstaltning 3 udgør en økonomisk fordel for Ilva, som Ilva ikke ville have opnået på markedsvilkår. Denne konstatering er i overensstemmelse med konkurrenternes opfattelse (se betragtning 118). Efter at have konstateret, at der foreligger en økonomisk fordel, som ikke var til rådighed på markedsvilkår, kommer spørgsmålet om dens kvantificering.

⁽⁷⁸⁾ Faktisk vil lånet ikke blive overført til erhververen af Ilvas aktiver, ArcelorMittal.

⁽⁷⁹⁾ Se bl.a. Kommissionens endelige afgørelser i følgende sager: SA.38544 Kem One (28.7.2015), SA 38545 Mory Global (6.11.2015), Groupe Brandt SA.38644 (21.3.2016).

⁽⁸⁰⁾ <https://www.capitaliq.com>.

- (188) Som forklaret ovenfor var Kommissionen i stand til at indsamle visse angivelser af markedsrenten for garantier for den pågældende periode. Disse data blev imidlertid hentet fra enheder, som ikke er fuldt sammenlignelige med Ilva og fra finansielle instrumenter, som er forskellige fra det lån og den garanti, som Ilva fik, og de kan derfor ikke i sig selv tjene som en passende benchmark for fastsættelse af den nøjagtige markedspris for den pågældende garanti med den nødvendige nøjagtighed. Undersøgelsen har heller ikke vist samtidige rentesatser for lån af samme art til Ilva med eller uden statsgaranti eller markedskurser for sidstnævnte garanti. Under sådanne omstændigheder erklæres det i garantimeddelelsen, at den potentielle fordel, som er forbundet med ydelsen af en garanti (svarende til det potentielle støtteelement) bør beregnes som forskellen mellem den specifikke markedsrente, som støttemodtageren skulle have betalt uden garantien, og den rente, der er opnået som følge af statsgarantien, efter eventuelle betalte præmier er taget i betragtning.
- (189) Kommissionen finder, at det er fornuftigt også at tage hensyn til meddelelsen fra 2008 om referencesatsen og rabatsatserne med henblik på at danne sig et billede af en markedskonform rentesats for det pågældende lån. I denne forbindelse synes Ilvas kreditværdighed (kreditvurdering) at være den laveste af de fem mulige vurderinger i meddelelsen fra 2008, nemlig »dårlig/finansielle vanskeligheder (CCC og derunder)«. Endvidere var der ikke nogen sikkerhed knyttet til lånet, der gav långiverne (eller garanten) en tilstrækkeligt likvid, eventuelt omsættelig ret, der umiddelbart kunne gøres gældende over for Ilvas aktiver i tilfælde af misligholdelse. På dette grundlag er Kommissionen af den opfattelse, at markedsrenten for lånet plus garantien, der udgør foranstaltning 3, skal beregnes for lånet som et resultat af summen af en passende basissats plus 1 000 basispoint som defineret i meddelelsen fra 2008.
- (190) For så vidt angår en passende basissats anbefales det i meddelelsen fra 2008 at bruge pengemarkedsrenten for etårslån (dvs. for Italiens vedkommende: 1-årig Euribor), og Kommissionen forbeholder sig ret til at anvende kortere eller længere løbetider, alt efter det enkelte tilfælde. I den foreliggende sag mener Kommissionen, at den meget lange løbetid på lånet på 400 mio. EUR i statsgarantien berettiger til valget af en basissats, der svarer til denne lange løbetid. Kommissionen har derfor besluttet at anvende en swaprente svarende til den vægtede gennemsnitlige levetid for det garanterede lån. Da afdragsprofilen for lånet på 400 mio. EUR giver en vægtet gennemsnitlig levetid på 14,86 år, bør den relevante basissats være den 15-årige swapsats. Den 27. maj 2015, dvs. da de tre private långivere ydede lånet på 400 mio. EUR, lå swaprenten for 15-årige obligationer på 1,18 % ⁽⁸¹⁾. På dette grundlag er den markedsrente, som gengives i meddelelsen fra 2008, 1,18 % + 1 000 basispoint, dvs. 11,18 %.
- (191) Størrelsen af den fordel, der er forbundet med statsgarantien, skal beregnes særskilt for lånet efter følgende metode: Forskellen mellem i) den rentesats, som er beregnet som forklaret i betragtning 190, og som er anvendt på lånets hovedstol, og ii) de samlede finansielle omkostninger ved det garanterede lån beregnet som summen af den rentesats, der anvendes af bankerne til lånets hovedstol, og den garantipræmie, der anvendes af staten, beregnet og opkrævet for den periode, hvor beløbene blev stillet til rådighed for Ilva.

5.2.3.3. Selektivitet

- (192) Statsgarantien defineret som foranstaltning 3 er en ad hoc-støtteforanstaltning ydet til fordel for en enkelt virksomhed: Ilva. Foranstaltning 3 er derfor selektiv.

5.2.3.4. Konklusion vedrørende foranstaltning 3

- (193) Eftersom foranstaltning 3 opfylder alle de kriterier, der er fastsat i artikel 107, stk. 1, i TEUF, konkluderer Kommissionen, at den udgør statsstøtte, og størrelsen kan fastsættes på grundlag af den metode, der er beskrevet i betragtning 191.

5.2.4. Foranstaltning 4

- (194) I indledningsafgørelsen havde Kommissionen den foreløbige holdning, at forligsaftalen mellem Fintecna og Ilva kan tilregnes den italienske stat og involverer statsmidler. Kommissionen nærede også tvivl om, hvorvidt Fintecna ved at acceptere at bilægge en lang tvist i marts 2015, lige efter Ilva blev erklæret konkurs, tog en rationel beslutning, som en markedsøkonomisk aktør ville have taget i samme situation.
- (195) På grundlag af de bemærkninger, der blev modtaget under den formelle procedure, vurderede Kommissionen først, om beslutningen om at bilægge tvisten var rationel ud fra en markedsaktørs perspektiv, dvs. om beslutningen indebærer en økonomisk fordel for Ilva.

⁽⁸¹⁾ Ifølge data indsamlet af Kommissionen i S&P Capital IQ database.

5.2.4.1. Økonomisk fordel

- (196) Som allerede nævnt i betragtning 163 indebærer et indgreb fra en offentlig myndighed ikke nødvendigvis en fordel for modtageren og udgør derfor heller ikke statsstøtte, hvis det udføres under normale markedsvilkår, dvs. hvis den offentlige myndighed har udvist samme adfærd, som en fornuftig aktør i en markedsøkonomi ville have gjort i en lignende situation.
- (197) For det første vurderede Kommissionen i den tilbundsgående vurdering de omstændigheder, hvorunder Fintecna efter en lang periode besluttede at bilægge tvisten med Ilva ved at betale 156 mio. EUR. Da Fintecna besluttede at indgå forlig, må den have taget højde for den økonomiske situation på det tidspunkt, hvor den besluttede at gøre dette, samt risikoniveauet og de fremtidige forventninger ⁽⁸²⁾.
- (198) I denne henseende bemærker Kommissionen, at den opståede gældsforpligtelse, som staten påtog sig som sælger, inden privatiseringen fandt sted, principielt ikke kan bestrides, og at for så vidt angår forligsbeløbet, dvs. 156 mio. EUR, foretog Fintecna som en fornuftig kreditor beregninger af sin eksponering over for Ilva i 2011 og tilpassede disse i 2014. Beregningerne viste en eksponering på [...] EUR, dvs. det justerede beløb på [...] EUR i 2014. For at kunne foretage en ordentlig vurdering af de juridiske risici bestilte Fintecna to juridiske udtalelser, der begge uafhængigt bekræftede, at 156 mio. EUR var et acceptabelt beløb inden for den grænse, der er fastsat i privatiseringsaftalen ([...] EUR, ekskl. renter, eller [...] EUR, inkl. renter), og den anslåede potentielle eksponering ([...] EUR i 2014).
- (199) Fintecna traf beslutningen om at indgå forlig i forbindelse med lovdekret nr. 1/2015, der førte til aftalen mellem de to parter. I betragtning af den fornuftige vurdering af de risici, som opstår i tilfælde af Ilvas konkurs, foretaget af uafhængige juridiske rådgivere, ændrer den omstændighed, at Fintecna først da besluttede at indgå forlig og ikke før ovennævnte lovdekret blev vedtaget, ikke ved, at beslutningen om at indgå forlig var en rationel beslutning, som en markedsøkonomisk aktør ville have taget i samme situation. En forsigtig aktør, som ikke ønsker at påtage sig et tab, kan faktisk foretrække at bilægge en tvist i mindelighed i stedet for at ty til en dommer eller voldgiftsmand efter en løbende retssag under omstændigheder, hvor ansvaret som sådan ikke er tvivlsomt, og dets eksponering kan føre til beløb på mellem [...] og [...] højere end det umiddelbart aftalte beløb. En yderligere udskydelse af forliget synes ikke at kunne have ført til et bedre økonomisk resultat for Fintecna.
- (200) I betragtning af at de skridt, som Fintecna tog, svarer til adfærden hos en rationel markedsøkonomisk aktør, og at den proces, der går forud for beslutningen, afspejler en forsigtig tilgang fra Fintecnas side i forhold til omfanget af et eventuelt forlig med Ilva, konkluderer Kommissionen, at det at betale mindre end ens egen vurdering i princippet er en rimelig beslutning truffet af en privat markedsaktør i et forlig og ikke som sådan medfører en fordel for Ilva.

5.2.4.2. Konklusion vedrørende foranstaltning 4

- (201) Kommissionen har vist, at foranstaltning 4 ikke indebærer en økonomisk fordel for Ilva. Eftersom kriterierne i artikel 107, stk. 1, i TEUF er kumulative, konkluderer Kommissionen, at foranstaltning 4 ikke udgør statsstøtte.

5.2.5. Foranstaltning 5

5.2.5.1. Statsmidler og tilregnelser til staten

- (202) Med hensyn til foranstaltningens statslige oprindelse bemærker Kommissionen, at foranstaltningen består af et lån fra det italienske økonomi- og finansministerium gennem midler fra statsbudgettet.
- (203) Da begrebet medlemsstat omfatter alle niveauer af offentlige myndigheder, uanset om det er en national, regional eller lokal myndighed, konkluderer Kommissionen, at foranstaltningen kan tilregnes staten og indebærer en overførsel af statsmidler.

5.2.5.2. Økonomisk fordel

- (204) I sine bemærkninger til indledningsafgørelsen anmoder WV Stahl Kommissionen om at sikre en hurtig tilbagebetaling af statsstøtte ydet i form af lån til Ilva under markedsvilkår baseret på forskellen mellem den anvendte rentesats og markedsrenten, da lånene blev ydet (se betragtning 120). Med hensyn til konstateringen af en økonomisk fordel i foranstaltning 5 mener Kommissionen, at der kan anvendes det samme ræsonnement som for foranstaltning 3 trods to vigtige faktuelle forskelle mellem de to foranstaltninger.

⁽⁸²⁾ Retten dom af 29. marts 2007, Scott mod Kommissionen, T-366/00, EU:T:2012:649, præmis 158.

- (205) Den første faktuelle forskel er, at foranstaltning 5 er et offentligt lån, mens foranstaltning 3 er en statsgaranti for et syndikeret lån. Denne faktuelle forskel påvirker imidlertid ikke ræsonnementet, der er redegjort for i betragtning 166-179, som gælder både et lån og en garanti.
- (206) Den anden faktuelle forskel er støttetidspunktet: den 30. april 2015 for foranstaltning 3 mod den 15. december 2015 for foranstaltning 5. Kommissionen mener dog, at ræsonnementet i betragtning 166-179 også gælder datoen for tildeling af foranstaltning 5: I december 2015 kunne likvidationsværdien af Ilvas aktiver stadig forventes at være høj, og det samlede massekrav var forhøjet med 400 mio. EUR (dvs. foranstaltning 3) sammenlignet med april 2015, til i alt ca. [...] EUR — hvilket stadig er en hel del mindre end de 1,8 mia. EUR, som konkursboet kunne forventes at udgøre. Desuden giver lovdekret nr. 191/2015 en højere tilbagebetalingsprioritet til foranstaltning 5 end andre massekrav som vist i figur 2, hvilket yderligere øger den potentielle LGD på foranstaltning 5.

Figur 2

Rækkefølge for tilbagebetaling af Ilvas gæld i december 2015

[...]

- (207) I lyset af ovenstående var lånets LGD stadig forholdsvist højt, og Kommissionen konkluderer, at der kan være en forretningsmæssig grund til, at en privat långiver, der er vant til at handle med risikobetonede lån, vil yde et lån til Ilva.
- (208) I lighed med foranstaltning 3 vurderede Kommissionen, om de finansielle betingelser for offentlige lån udgør et passende vederlag for den risiko, der løbes af staten. Af samme årsager som for foranstaltning 3 mener Kommissionen, at [...] udtalelsen ikke indeholder en egnet metode til at afgøre, om den årlige rentesats, der opkræves af staten (2,94 %), er passende. Kommissionen indsamlede derfor tilsvarende offentlige data som for foranstaltning 3 (CDS-spread og obligationsafkast) fra databasen S&P Capital IQ Platform⁽⁸³⁾, hvilket imidlertid svarer til datoen for tildeling af foranstaltning 5.
- (209) De indsamlede data om 14 observationer i december 2015 viser CDS-spread for løbetider på fem år fra 6,2 % til 300,5 % med en median på 44,1 % og CDS-spread for løbetider på et år fra 3,0 % til 648 % med en median på 32,7 %.
- (210) De indsamlede data om 31 observationer i december 2015 angiver obligationsrenter mellem 2,2 % og 99,0 % med en median på 17,6 % for obligationer med en løbetid på tre år.
- (211) Som de analyserede data viser, var udgifterne til finansiering for virksomheder med vurderingen CCC+, D eller SD på datoen for tildeling af foranstaltning 5 væsentligt højere end det, Ilva opnåede via staten. Den opkrævede rente på lånet til Ilva havde en årlig sats på 2,94 %, mens markedet viste meget højere samlede omkostninger i samme periode.
- (212) I lighed med foranstaltning 3 viser denne sandsynlighedskontrol, at det offentlige lån defineret som foranstaltning 5 udgør en økonomisk fordel for Ilva, som Ilva ikke ville have opnået på markedsvilkår. Efter at have konstateret, at der foreligger en økonomisk fordel, som ikke var til rådighed på markedsvilkår, kommer spørgsmålet om dens kvantificering.
- (213) Efter det samme ræsonnement som for foranstaltning 3 besluttede Kommissionen også at tage hensyn til meddelelsen fra 2008. Dette fik Kommissionen til at fastsætte den relevante markedsrente for kvantificeringen af støtteelementet i lånet uden sikkerhedsstillelse til 10,06 % beregnet som summen af basissatsen på 0,06 % svarende til den 1-årige Euriborrente den 15. december 2015 og en kreditmargen på 1 000 basispoint.
- (214) Størrelsen af den fordel, der er knyttet til det offentlige lån defineret som foranstaltning 5 skal beregnes som forskellen mellem i) den beregnede rentesats som forklaret i betragtning 213 for lånets hovedstol og ii) den faktiske rente, som Ilva skulle betale og blev opkrævet i den periode, hvor beløbene var til Ilvas rådighed.

5.2.5.3. Selektivitet

- (215) Statslånet defineret som foranstaltning 5 er en ad hoc-støtteforanstaltning ydet til fordel for en enkelt virksomhed: Ilva. Foranstaltning 5 er derfor selektiv.

⁽⁸³⁾ <https://www.capitaliq.com>.

5.2.5.4. Konklusion vedrørende foranstaltning 5

- (216) Eftersom foranstaltning 5 opfylder alle de kriterier, der er fastsat i artikel 107, stk. 1, i TEUF, konkluderer Kommissionen, at den udgør statsstøtte, og størrelsen kan fastsættes på grundlag af den metode, der er beskrevet i betragtning 214.

5.3. Støttens ulovlighed

- (217) Foranstaltning 3 og 5 udgør statsstøtte i henhold til artikel 107, stk. 1, i TEUF, der blev gennemført uden forudgående anmeldelse til Kommissionen, hvilket er i strid med artikel 108, stk. 3, i TEUF. Disse foranstaltninger er derfor gennemført ulovligt.

5.4. Støttens forenelighed med det indre marked

- (218) Forbuddet mod statsstøtte er hverken absolut eller ubetinget. Navnlig i henhold til artikel 107, stk. 2 og 3, i TEUF er det således muligt at betragte nogle former for støtte som forenelige med det indre marked. Da de italienske myndigheder er af den opfattelse, at de undersøgte foranstaltninger ikke udgør statsstøtte, har de ikke fremsat nogen begrundelse vedrørende deres forenelighed.
- (219) Kommissionen vil derfor af egen drift vurdere, om den statsstøtte, der blev ydet til Ilva, dvs. foranstaltning 3 og 5, kan erklæres forenelig med det indre marked i henhold til et af disse mulige retsgrundlag.
- (220) Kommissionen bemærker, at undtagelserne i artikel 107, stk. 2, i TEUF tydeligvis ikke kan gøres gældende. Af undtagelserne i denne artikels stk. 3 er det kun litra a) og c), der kan vise sig at være nyttige. Litra a) bestemmer, at støtte til fremme af den økonomiske udvikling i områder, hvor levestandarden er usædvanlig lav, eller hvor der hersker en alvorlig underbeskæftigelse, kan betragtes som forenelig med det indre marked. Litra c) bestemmer, at støtte til fremme af udviklingen af visse erhvervsgrene eller økonomiske regioner, når den ikke ændrer samhandelsvilkårene på en måde, der strider mod den fælles interesse, kan betragtes som forenelig med det indre marked.
- (221) Hvad angår artikel 107, stk. 3, litra a), i TEUF, er virksomheder inden for stålindustrien, som Ilva, ikke berettiget til regionalstøtte i henhold til punkt 9 i retningslinjerne for statsstøtte med regionalt sigte ⁽⁸⁴⁾. Dette retsgrundlag finder derfor ikke anvendelse på de undersøgte foranstaltninger.
- (222) Hvad angår artikel 107, stk. 3, litra c), i TEUF, kan Kommissionen ikke se nogen rammebestemmelser eller retningslinjer vedrørende anvendelsen af artikel 107, stk. 3, som kunne finde anvendelse på de her omhandlede foranstaltninger. Navnlig er virksomheder inden for stålindustrien, som Ilva, ikke berettiget til rednings- og omstrukturingsstøtte i henhold til punkt 18 i rammebestemmelserne for statsstøtte til redning og omstrukturering af kriseramte ikkefinansielle virksomheder ⁽⁸⁵⁾. Da Ilva kan betragtes som en kriseramt virksomhed i henhold til punkt 20, litra c), i rammebestemmelserne for statsstøtte til redning og omstrukturering af kriseramte ikkefinansielle virksomheder, er den heller ikke berettiget til miljøstøtte i henhold til punkt 16 i retningslinjerne for statsstøtte til miljøbeskyttelse og energi ⁽⁸⁶⁾.
- (223) I lyset af ovenstående konkluderer Kommissionen, at de statsstøtteforanstaltninger, der er ydet til Ilva, ikke er forenelige med det indre marked.

5.5. Tilbagesøgning af støtte, der er uforenelig med det indre marked

- (224) I henhold til TEUF og Domstolens retspraksis har Kommissionen, når den har fastslået, at støtte er uforenelig med det indre marked, kompetence til at beslutte, at den pågældende stat skal ophæve eller ændre den ⁽⁸⁷⁾. Domstolen har ligeledes konsekvent statueret, at formålet med en medlemsstats forpligtelse til at ophæve støtteforanstaltninger, som Kommissionen anser for uforenelige med det indre marked, er at genoprette den oprindelige situation ⁽⁸⁸⁾.
- (225) I den sammenhæng har Domstolen fastslået, at dette mål er nået, når modtageren har tilbagebetalt de beløb, der blev ydet i form af ulovlig støtte, og dermed mister den fordel, der var opnået på markedet i forhold til konkurrenterne, og situationen fra tiden før ydelsen af støtte er genoprettet ⁽⁸⁹⁾.

⁽⁸⁴⁾ EUT C 209 af 23.7.2013, s. 1.

⁽⁸⁵⁾ EUT C 249 af 31.7.2014, s. 1.

⁽⁸⁶⁾ Retningslinjer for statsstøtte til miljøbeskyttelse og energi 2014-2020 (EUT C 200 af 28.6.2014, s. 1).

⁽⁸⁷⁾ Domstolens dom af 12. juli 1973, Kommissionen mod Tyskland, 70/72, ECLI:EU:C:1973:87, præmis 13.

⁽⁸⁸⁾ Domstolens dom af 14. september 1994, Spanien mod Kommissionen, C-278/92, C-279/92 og C-280/92, ECLI:EU:C:1994:325, præmis 75.

⁽⁸⁹⁾ Domstolens dom af 17. juni 1999, Belgien mod Kommissionen, C-75/97, ECLI:EU:C:1999:311, præmis 64 og 65.

- (226) I tråd med retspraksis fastlægges følgende i artikel 16, stk. 1, i Rådets forordning (EU) 2015/1589 ⁽⁹⁰⁾: »I negative beslutninger om ulovlig støtte bestemmer Kommissionen, at den pågældende medlemsstat skal træffe alle nødvendige foranstaltninger til at kræve støtten tilbagebetalt fra støttemodtageren«.
- (227) Da de omhandlede foranstaltninger blev iværksat i strid med traktatens artikel 108 og skal betragtes som ulovlig og uforenelig støtte, skal støtten således tilbagesøges med henblik på at genoprette den situation, som eksisterede på markedet, inden støtten blev ydet. Tilbagesøgning skal finde sted fra det tidspunkt, hvor støttemodtageren opnåede fordelene, dvs. da støtten blev stillet til rådighed for støttemodtageren, og indtil den faktiske tilbagebetaling, og de tilbagesøgte beløb bør pålægges renter indtil den faktiske tilbagebetaling.
- (228) På baggrund af vurderingen ovenfor i punkt 5.2.3 og 5.2.5 skal støtteelementet i foranstaltning 3 og 5 tilbagesøges som følger:
- a) Med hensyn til foranstaltning 3 forskellen mellem i) den rentesats, som er beregnet som forklaret i betragtning 190, og som er anvendt på lånets hovedstol, og ii) de samlede finansielle omkostninger ved det garanterede lån beregnet som summen af den rentesats, der anvendes af bankerne til lånets hovedstol, og den garantipræmie, der anvendes af staten, beregnet og opkrævet for den periode, hvor beløbene blev stillet til rådighed for Ilva.
 - b) Med hensyn til foranstaltning 5 forskellen mellem i) den beregnede rentesats som forklaret i betragtning 213 for lånets hovedstol og ii) den faktiske rente, som Ilva skulle betale og blev opkrævet i den periode, hvor beløbene var til Ilvas rådighed.
- (229) I henhold til artikel 4, stk. 3, i TEUF, skal Italien inden to måneder fra datoen for meddelelsen af denne afgørelse give Kommissionen det nøjagtige støttebeløb, som er ydet til Ilva, under særlig hensyntagen til den støtte i form af lån, de faktiske datoer for betalinger eller tilbagebetalinger samt alle andre relevante omstændigheder indberettet af Italien. I hvert enkelt tilfælde skal de beløb, der skal tilbagebetales, omfatte skyldige renter, indtil disse faktisk er betalt.
- (230) Inden for samme frist på to måneder skal Italien underrette Kommissionen om fjernelse af fremtidige økonomiske fordele hidrørende fra foranstaltning 3 og 5. Til dette formål bør Italien sikre, at de relevante samlede finansieringsomkostninger og rentesatser som minimum svarer til de markedsorienterede rentesatser, der er nævnt i betragtning 190 og 213. Ethvert beløb, der er stillet til rådighed frem til tilpasningen af rentesatserne, vil fortsat være støtte, som er uforenelig med det indre marked og skal tilbagesøges med renter påløbet indtil tilbagebetalingstidspunktet.

6. KONKLUSION

- (231) Kommissionen konstaterer, at Italien ulovligt har gennemført foranstaltning 3 og 5, der er omhandlet i punkt 2.2.3 og 2.2.5 i denne afgørelse, i strid med artikel 108, stk. 3, i TEUF.
- (232) Kommissionen konkluderer, at støtteelementet i foranstaltning 3 og 5 er uforeneligt med det indre marked og skal tilbagesøges fra støttemodtageren Ilva, med rente.

VEDTAGET DENNE AFGØRELSE:

Artikel 1

Følgende foranstaltninger, der er genstand for denne afgørelse, udgør ikke statsstøtte i henhold til artikel 107, stk. 1, i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde:

- a) Overførslen af aktiver til et beløb af 1,1 mia. EUR, som blev beslaglagt i en straffesag mod Ilvas tidligere ejere og gennemført ved den private forligsaftale indgået med Ilva.
- b) Lovdekret nr. 101/2013 af 11. august 2014 og artikel 12, stk. 5, om lån som massekrav anvendt på et privat lån på 250 mio. EUR.
- c) Den forligsaftale om beløbet på 156 mio. EUR, der blev indgået mellem Fintecna og Ilva den 5. marts 2015 baseret på lovdekret nr. 1/2015 med virkning fra den 4. marts 2015.

⁽⁹⁰⁾ Rådets forordning (EU) 2015/1589 af 13. juli 2015 om fastlæggelse af regler for anvendelsen af artikel 108 traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (EUT L 248 af 24.9.2015, s. 9).

Artikel 2

De andre foranstaltninger, der er omfattet af denne afgørelse, og som er iværksat ulovligt af Italien i strid med artikel 108, stk. 3, i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, udgør statsstøtte, der er uforenelig med det indre marked:

- a) Ydelse til Ilva ved ministerielt dekret af 30. april 2015 i henhold til lovdekret nr. 1/2015 af statsgarantien for et lån på 400 mio. EUR.
- b) Ydelse til Ilva ved ministerielt dekret af 15. december 2015 i henhold til lovdekret nr. 191/2015 af et statslån på 300 mio. EUR.

Artikel 3

1. Italien skal tilbagesøge den uforenelige støtte, der er tildelt i henhold til de i artikel 2 omhandlede foranstaltninger, fra støttemodtageren.
2. Den støtte, der skal tilbagesøges, pålægges renter fra det tidspunkt, hvor den blev udbetalt til støttemodtagerne, og indtil den er blevet tilbagebetalt.
3. Renten beregnes med renters rente i overensstemmelse med kapitel V i Kommissionens forordning (EF) nr. 794/2004 ⁽⁹¹⁾ og Kommissionens forordning (EF) nr. 271/2008 ⁽⁹²⁾ om ændring af forordning (EF) nr. 794/2004.
4. Italien tilpasser alle udestående betalinger af støtte i forbindelse med de i artikel 2 omhandlede foranstaltninger til de markedsorienterede betingelser i betragtning 190 og 213 i denne afgørelse senest to måneder fra datoen for meddelelsen af denne afgørelse.

Artikel 4

1. Tilbagebetaling af støtte ydet under de foranstaltninger, der er omhandlet i artikel 2, skal være øjeblikkelig og effektiv.
2. Italien skal sikre, at denne afgørelse efterkommes inden for fire måneder efter meddelelsen herom.

Artikel 5

1. Inden for to måneder efter meddelelsen af denne afgørelse skal Italien fremsende følgende oplysninger:
 - a) en detaljeret beskrivelse af de foranstaltninger, der allerede er truffet eller er planlagt for at efterkomme afgørelsen
 - b) dokumentation for, at støttemodtagerne har fået besked på at tilbagebetale støtten
 - c) dokumentation for, at de tilpasninger, der er nævnt i artikel 3, stk. 4, i denne afgørelse, er blevet gennemført.
2. Italien holder Kommissionen underrettet om udviklingen i de foranstaltninger, der træffes på nationalt plan for at efterkomme denne afgørelse, indtil den støtte, der er tildelt i henhold til de i artikel 2 omhandlede foranstaltninger, er tilbagebetalt. Efter anmodning fra Kommissionen fremsender Italien omgående oplysninger om, hvilke foranstaltninger der er truffet eller planlagt for at efterkomme afgørelsen. Italien giver tillige detaljerede oplysninger om de støttebeløb og renter, støttemodtageren allerede har tilbagebetalt.

⁽⁹¹⁾ Kommissionens forordning (EF) nr. 794/2004 af 21. april 2004 om gennemførelse af Rådets forordning (EU) 2015/1589 om fastlæggelse af regler for anvendelsen af artikel 108 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (EUT L 140 af 30.4.2004, s. 1).

⁽⁹²⁾ Kommissionens forordning (EF) nr. 271/2008 af 30. januar 2008 om ændring af forordning (EF) nr. 794/2004 om gennemførelse af Rådets forordning (EF) nr. 659/1999 om fastlæggelse af regler for anvendelsen af EF-traktatens artikel 93 (EUT L 82 af 25.3.2008, s. 1).

Artikel 6

Denne afgørelse er rettet til Den Italienske Republik.

Udfærdiget i Bruxelles, den 21. december 2017.

På Kommissionens vegne
Margrethe VESTAGER
Medlem af Kommissionen
